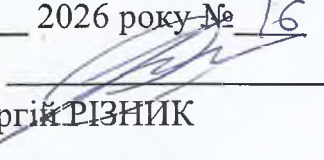

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра української мови та прикладної лінгвістики

**РОЗРОБЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО СЛОВНИКА ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ
АНГЛІЙСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «бакалавр»
студентки IV курсу
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальність 035 «Філологія»
спеціалізації 035.10 «Прикладна
лінгвістика», ОПП «Прикладна
(комп'ютерна) лінгвістика
та англійська мова»
Анни Дмитрівни ВАСИЛЕВСЬКОЇ

Науковий керівник:
канд. техн. наук., доц. доцент кафедри
інформаційних систем та технологій
Микола КОСТІКОВ

«Допущено до захисту»
Протокол засідання кафедри
української мови та прикладної лінгвістики
від «5» 06 2026 року № 16
Завідувач кафедри
к.філол.н., доц. **Сергій РІЗНИК**

КИЇВ – 2026

АНОТАЦІЯ

Вивчення сленгу, його особливостей та функцій є актуальним напрямком дослідження, особливо це стосується молодіжного мовлення, яке характеризується швидким оновленням лексики. Переклад сленгу в кінематографії також залишається складним і багаторівневим процесом, так як важливо зберегти стилістичне забарвлення, емоційний вплив і природність мовлення персонажів, водночас адаптуючи висловлювання до норм і особливостей цільової мови.

Метою дослідження є розробка електронного молодіжного словника, який містить англійські та українські сленгові вирази, їх тлумачення та контексти. Завдання включають збір і систематизацію матеріалу, визначення підходів до лексикографування, створення словника, виявлення труднощів перекладу та аналіз мовних, культурних і соціальних чинників, що впливають на відтворення сленгу. Практичне значення роботи полягає у створенні електронного ресурсу для роботи зі сленгом та пошуку українських відповідників із метою збереження автентичності діалогів, емоційності та соціокультурних особливостей. Об'єктом дослідження є молодіжний сленг, а предметом – методи його лексикографування та особливості перекладу в серіалах. Матеріалом дослідження слугують сленгові слова зібрані із двох молодіжних серіалів “Рівердейл” та “Я ніколи не”. Методологічну основу дослідження становлять описовий метод, порівняльний і контекстуальний аналіз мовного матеріалу, а також лексико-семантичний та стилістичний аналіз. Також це включає розробку програмного забезпечення для автоматизованої обробки, структурування й інтеграції зібраного матеріалу у словник.

Результатом дослідження став електронний словник із понад 300 сленговими виразами, як англійською мовою, так і українською, із додаванням контекстів вживання, тлумачення, сфер використання та емоційним забарвленням.

Ключові слова: сленг, молодіжне мовлення, кінематографія, переклад, лексикографування, словник, програмне забезпечення словника.

ANNOTATION

The study of slang, its characteristics, and functions is a relevant research direction, especially in relation to youth language, which is characterized by the constant renewal of its lexical composition. The translation of slang in cinematography also remains a complex and multi-level process, as it is essential to preserve the stylistic nuances, emotional impact, and naturalness of the characters' speech while adapting the utterances to the norms and specificities of the target language.

The aim of the research is to develop an electronic youth dictionary that contains English and Ukrainian slang expressions, their definitions, and contexts. The objectives include collecting and systematizing material, determining lexicographical approaches, creating the dictionary, identifying translation challenges, and analyzing the linguistic, cultural, and social factors that influence the rendering of slang. The practical significance of the work is in creating an electronic resource for working with slang and finding Ukrainian equivalents to preserve the authenticity of dialogues, emotional resonance, and sociocultural features. The object of the research is youth slang, and the subject is the methods of its lexicography and the peculiarities of its translation in TV series. The research material consists of slang words collected from two youth TV series, "Riverdale" and "Never Have I Ever." The methodological basis of the study includes the descriptive method, comparative and contextual analysis of linguistic material, as well as lexico-semantic and stylistic analysis. It also involves the development of software for the automated processing, structuring, and integration of the collected material into the dictionary.

The result of the research is an electronic dictionary with over 300 slang expressions in both English and Ukrainian, including contexts of use, definitions, spheres of use, and emotional coloring.

Keywords: slang, youth language, cinematography, translation, lexicography, dictionary, dictionary software.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. СЛЕНГОВА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ОПИСУ	8
1.1. Поняття «сленг». Його види.....	8
1.2. Функції та особливості молодіжного сленгу.....	11
1.3. Специфіка перекладу та використання сленгових одиниць в кіно	14
1.4. Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКОГРАФУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ.....	17
2.1. Сучасні лексикографічні підходи до опису сленгу	17
2.2. Наявні словники молодіжного сленгу.....	19
2.3. Висновки до розділу 2	23
РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ СЛОВНИКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ	25
3.1. Принципи відбору матеріалу для словника молодіжного сленгу	25
3.2. Загальна характеристика словника, його організація, структура.....	31
3.3. Особливості перекладу молодіжного сленгу в серіалах	39
3.4. Висновки до розділу 3	57
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
ДОДАТКИ	69
Додаток 1.....	69
Додаток 2.....	70
Додаток 3.....	71
Додаток 4.....	72
Додаток 5.....	73
Додаток 6.....	74
Додаток 7.....	75
Додаток 8.....	76
Додаток 9.....	77

ВСТУП

Сленг завжди відігравав помітну роль та мав значний вплив на мовну культуру, особливо серед молоді, яка активно використовує його у розмовному стилі мовлення. Він є динамічним мовним явищем, яке збагачується через запозичення лексичних одиниць із жаргону та різних підстилів та є своєрідним відображенням часу, у якому ми живемо.

Однією з головних особливостей сленгу, а також його проблемою є його мінливість, так, як багато слів, що були популярними ще кілька років тому сьогодні здаються застарілими, нові ж вирази швидко стають частиною повсякденного спілкування. Через це проблема перекладу сленгу завжди потребує вивчення та займає вагомe місце в лінгвістичних дослідженнях.

Актуальність теми обґрунтована стрімким розвитком англomовного сленгу та його постійним оновленням, що вимагає удосконалення українських мовних ресурсів для його аналізу, перекладу та пошуку відповідників. Сленг постійно змінюється, збагачуючи розмовну мову новими виразами, що часто не мають прямих відповідників для мови перекладу. Через це перекладачам доводиться шукати такі варіанти, що зберігатимуть стилістичні чи культурні особливості оригінальних висловів. Ця проблема особливо помітна в соцмережах, фільмах і музиці, бо саме там нові слова та вирази з'являються і поширюються найшвидше і перекладачам часто важко знайти прямі відповідники. Аналіз ж використання сленгу у серіалах та його переклад дозволяє не тільки вивчити його особливості, а й покращити якість перекладу із збереженням автентичності персонажів, атмосфери та культурного контексту.

Практичне значення полягає в створенні словника, що дозволяє розкрити особливості американського англomовного сленгу та його використання, що також допоможе в прискоренні пошуку правильних відповідників та створенню більш реалістичної мови персонажів для українських глядачів. Важливість даного завдання полягає в нестачі інформації для правильного підбору відповідників або

через ризик некоректного використання сленгових виразів, що можуть спотворити зміст оригіналу. Дослідження таких аспектів дозволяє вдосконалити переклад сленгу та створити новий інструмент, який дозволить швидше орієнтуватися в сучасному сленгу, зберігати стиль і колорит оригіналу.

Новизна дослідження полягає у створенні електронного ресурсу, що забезпечує швидкий пошук англомовного молодіжного сленгу з найбільш уживаними українськими відповідниками та контекстів в яких вони вживаються.

Об'єктом дослідження є американський англомовний сленг, що використовується в текстах кіноіндустрії.

Предметом дослідження є аналіз видів і форм використання сленгу в серіалах, особливості функціонування та перекладу сленгової лексики.

Матеріалом дослідження є англомовні субтитри до серіалів “Рівердейл” та “Я ніколи не”, а також їх українські переклади, взяті із відкритої бази OpenSubtitles.

Методами дослідження є збір та аналіз фактичного матеріалу, а також описовий, контекстуальний, порівняльний аналіз англійських сленгізмів та їх українських відповідників. Дослідження також включає методи автоматизованої обробки даних та розробки програмного забезпечення.

Мета даного дослідження полягає в аналізі сленгу, його використання та створенні електронного словника з урахуванням культурних та соціальних відмінностей між мовами.

Реалізація поставленої мети передбачає необхідність вирішення таких завдань:

- Виявлення сутності поняття «сленг», його стилістичних особливостей та специфіку його вживання.
- Аналіз особливостей передачі сленгу в аудіовізуальному перекладі та їх сприйняття українською аудиторією.
- Аналіз і характеристика наявних словників українського та англійського молодіжного сленгу.

- Визначення основних підходів і принципів лексикографічного опрацювання сленгових одиниць.
- Збір мовного матеріалу та здійснення його класифікації.
- Розроблення словника, де кожне слово англійською мовою має свій відповідник на українській мові та контекст вживання.
- Оцінка та аналіз зібраної інформації для визначення основних особливостей перекладу сленгових одиниць, їх тлумачення та вплив на збереження емоційного забарвлення.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів із підрозділами, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (65 позицій) та додатків (9 позицій). У першому розділі розглянуто теоретичні засади дослідження: подано визначення поняття сленгу, схарактеризовано особливості молодіжного сленгу та його функції. Також розглянуто як використовується сленг у кінематографії для створення реалістичності, передачі характеру персонажів та створення атмосфери. Другий розділ присвячений лексикографічному опрацюванню молодіжного сленгу, огляду наявних сучасних словників, їх структури та особливостей. У третьому розділі описано практичну частину дослідження: джерела збирання мовного матеріалу, опрацювання їх, етапи створення словникової бази, реалізацію структури словника та порівняльний аналіз особливостей перекладу сленгу в серіалах. Загальний обсяг роботи – 77 сторінок.

РОЗДІЛ 1. СЛЕНГОВА ЛЕКСИКА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ОПИСУ

Мова – не лише засіб спілкування, а й те, що відображає соціальні та культурні зміни в суспільстві, його історичний розвиток. Уся лексика будь-якої мови поділяється на літературну та нелітературну, і саме другий вид усе частіше опиняється в центрі наукових досліджень. Однією з видів такої лексики і є сленг, який є невід'ємною частиною, як і мови, так і певної соціальної групи.

У даному розділі ми розглянемо теоретичні аспекти сленгової лексики, її види та відмінність від інших видів нелітературної лексики, як вона функціонує в певному середовищі та передає особливості певної соціальної чи вікової групи.

1.1. Поняття «сленг». Його види

Поняття сленгу є важливим елементом мовної картини світу, а також є швидкоплинним, підвладний мовній творчості, але все ще доволі неоднозначним, так як кожний мовознавець надає свій варіант тлумачення. Наприклад, на думку американських мовознавців, а саме Ірвіна Льюїса Аллана, сленг це просто неформальний мовний реєстр, який не відрізняється від стандартного вживання. При цьому, він має розмиті межі з іншими неформальними рівнями лексики, такими як розмовні вирази, аргі, а також регіональні, класові та етнічні діалекти та є необхідним культурним продуктом, який взаємодіє із суспільством [32].

Інше бачення терміну запропонував Девід Маурер, який розглядав сленг з прагматичної точки зору. Він вважає, що сленг – явище живе, креативне, при цьому легковажне, подекуди непристойне, аморальне, тобто те, що відображає людську креативність. Він постійно оновлюється та переосмислюється, пристосовуючись до потреб суспільства [41].

Вагомий внесок у дослідження сленгу стала праця Е. Партріджа та його ідеї. По-перше, він вважав, що сленг за своєю етимологією може бути «зіпсованим» і скоріше за все, пов'язується з дієсловом «to sling» (говорити, висловлюватися). По-друге, сленг треба розглядати саме як частину розмовної мови, який не розвивається

поза межами її. Тобто, за своєю природою сленг є нестійким, швидкоплинним явищем, який містить лексеми, які постійно змінюються, модифікуються, водночас він відображає спосіб мислення певних соціальних груп чи професійних спільнот [55].

Українські мовознавці також займаються дослідженням сленгу, але мають дещо інше тлумачення терміну, часто ототожнюючи його саме із молодіжним жаргоном, при цьому поділяючись на дві команди, ті хто розглядає сленг як частину літературної мови та ті, що відносять його в іншу категорію. До прикладу, “Словник української мови в 11 томах” подає одне з таких визначень: «розмовний варіант професійного мовлення, жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення» [Словник української мови в 11 томах 1980, с. 350].

В даному визначенні сленг позиціонується саме як елемент літературної мови, який просто набув емоційно-експресивного відтінку. Тобто, деякі вчені вважають, що його використовують суто із стилістичною метою: для створення ефекту новизни, передачі певного настрою мовця, стислості та образності.

Але з іншої точки зору, цінність сленгу полягає в тому, що часто він може нести дещо грубуватий відтінок для передачі певних емоцій, що робить його привабливим для молоді, яка завжди яскраво самовиражається. Літературна мова ж не завжди може передати експресивне забарвлення, що призводить до того, що змінюється семантика слова. Наприклад, Дзюбишина-Мельник Н. Я розглядає сленг, як частину жаргону певної соціальної групи, що має типову стилістичну маркованість: знижено-грубувату, вульгарну, фамільярну та вживається в іронічно-жартівливому ключі. Ще один варіант визначення сленгу, який при цьому враховує різні аспекти цього явища, подає Ставицька Л. О., яка вважає, що сленг охоплює розмовну лексику, часто із грубуватим або жартівливим емоційним забарвленням,

яка не належить до літературній мові, проте з часом може увійти до ширшого вжитку [9, 26].

Разом із концепцією сленгу дослідники розрізняють також близькі до нього поняття, такі як: арго, вульгаризми, жаргонізми та професіоналізми. Хоча вони і подібні за своїм значенням, але водночас мають тонку межу. Наприклад, професіоналізми – це слова, що використовуються невеликими групами людей, об'єднаних певною професією. Жаргоном ж називають мову соціально-професійних груп, яка відрізняється від літературної мови специфічною лексикою, такий вид є зрозумілим тільки для вузького кола людей. При цьому, професіоналізми та жаргонізми важко відрізнити один від одного, так як вони не мають абсолютних критеріїв, які б допомогли віднести слова до певного виду. Ще одним поняттям є вульгаризми, тобто слова, які мають негативне значення, часто доволі грубе, ті на які накладено соціальне табу, через що вони не використовуються у мові середньостатистичного суспільства [29].

З огляду на це, молодіжний сленг можна розглядати як сукупність мовних засобів із певною експресивністю, що постійно змінюються, вдосконалюється та оновлюються в процесі спілкування між молодими людьми. Він певною мірою відображає культурний рівень, освіченість і загальний стан розвитку суспільства, при цьому одна й та сама лексема може мати різні тлумачення в залежності від групи людей. Наприклад, замість слова «розуміти» в одній компанії вживають «шарити», а в іншій – «розчехлятися». Така особливість пояснюється прагненням молоді надати унікальності своєму мовленню, показати свою індивідуальність. На відміну від інших видів сленгу, де окремі слова можуть залишатися в ужитку протягом десятиліть, у молодіжному мовленні терміни з'являються та зникають постійно [15, 12].

Якщо розглядати лексеми, які використовує молодь, то значну роль у формуванні нових слів відіграє англійська мова, яка виступає постійним джерелом запозичень. Наприклад, слова «крейзі», «спікати» чи «паті», часто

використовуються молоддю, і є прямими запозиченням з англійської мови. Однією з особливостей молодіжного сленгу є також зміна значення лексем літературної мови із додаванням іронічного забарвлення. Наприклад, у літературній мові слово «базар» означає торгівлю на відкритому просторі, однак у молодіжному сленгу воно набуло зовсім іншого значення – розмова або мовлення, часто з негативною конотацією. Таке мовлення також характеризується великою кількістю вставних слів, які передають емоційний стан мовця, часто для підкреслення провалу («торба», «гаплик», «фініш») чи схвалення дій іншої людини («чотко», «кльово»). З огляду на це, молодіжний сленг навряд чи коли-небудь вичерпає себе [8, 15, 17].

1.2. Функції та особливості молодіжного сленгу

Мовлення молоді характеризується використанням зниженого стилю, що впливає, як і на мовні норми, так і на особливості мовленнєвого етикету. Він допомагає виражати емоції, підлаштовуватися під контекст розмови та проявляти свою індивідуальність, використовуючи оригінальні фрази. Однак ця динамічність та специфічність вживання, створює труднощі при перекладі через відсутність прямих еквівалентів.

Загалом, молодіжний сленг можна поділити на декілька видів молодіжного сленгу [14]:

- *Римовий сленг*: часто ставить співрозмовників в незручне становище через приховування реального значення слова. Наприклад, у вислові *butcher's hook* слово *hook* римується зі словом *look*, тому фраза «Let's have a butcher's hook at that magazine» означає «Давай поглянемо на цей журнал».
- *Повсякденний сленг*: слова та вирази, які використовуються в щоденному неформальному спілкуванні. Даний вид є найбільш динамічним і має різні значення в літературній мові для одного й того самого слова.
- *Мобільний сленг*: виник під впливом розвитку цифрових технологій та соціальних мереж і характеризується скороченням слів та фонетичними

спрощенням. Наприклад, сленгові одиниці на кшталт idk (I don't know), tbh (to be honest), irl (in real life), а також графічні заміни типу u замість you.

Якщо ж розглядати сленг як багатофункціональне соціологічне явище, то він поділяється на дві групи: орієнтовані на мовця та орієнтовані на слухача. До властивостей, пов'язаних із мовцем, належать ті, що демонструють його соціальну належність і групову ідентичність. Він широко використовується серед підлітків і молоді, а також різних спільнот (музичних, спортивних, субкультурних тощо), що відмежовує їх від інших соціальних груп [56].

До властивостей сленгу, орієнтованих на слухача, належать різні реакції, як і позитивні (сміх, інтерес, захоплення) так і негативні (шок, образа, неприйняття), так як сленгові одиниці можуть бути жартівливими, емоційно забарвленими або навмисно провокаційними чи образливими. Важливою особливістю сленгу є його новизна та постійне оновлення завдяки молоді, яка прагне створювати або адаптувати нові слова, які відображають сучасні традиції.

Таким чином, дані особливості дозволяють розглядати сленг як багатофункціональне мовне явище, яке виконує низку соціальних і комунікативних функцій.

Молодіжний сленг також виконує багато важливих функцій у процесі спілкування: емоційно-експресивну, творчу, ідентифікації, оцінювальну, комунікативну та маніпулятивну [14].

Емоційно – експресивна функція є одною з провідних у молодіжному сленгу, так як через сленгові одиниці мовці виражають емоції, ставлення, настрій чи індивідуальну позицію, часто підсилюючи виразність висловлювання. Часто саме сленгові одиниці виражають те, що складно передати засобами літературної мови [33].

Творча функція використовується для називання нових явищ, які з'являються в житті молоді словами, які не мають літературного відповідника. Найчастіше нові слова формуються через скорочення, аббревіацію та усічення, які

забезпечують швидке найменування понять. Наприклад: uni (university), ops (operations), X-mas (Christmas), а також інтернет-аббревіації idk, tbh, irl. Окремо така функція також реалізується через блединг, наприклад hangry (hungry + angry), що позначає новий емоційно-фізичний стан, для якого в стандартній мові відсутнє однослівне позначення. Важливим способом реалізації такої функції є вторинна номінація, коли вже наявні слова отримують нові значення: salty («роздратований, ображений») чи ghost («ігнорувати в переписці») [5].

Функція ідентифікації полягає в тому, що сленгові одиниці допомагають визначити «своїх» та «чужих» у межах певної групи, часто це дозволяє ідентифікувати вік, соціальне середовище, стиль життя або інтереси мовця. Наприклад, слово «haters» використовується для позначення осіб, які висловлюють негативне ставлення або критику, і часто функціонує як маркер інтернет-культури та групової протидії.

Оцінювальна функція полягає у вираженні суб'єктивного ставлення мовця до об'єктів, осіб чи подій, а також у передачі оцінки, яка може бути як і позитивною, так і негативною. Така функція часто використовується для опису привабливої зовнішності або характеру особи або навпаки, для опису неввічливої або неприємної людини. Часто зустрічаються такі слова: aesthetic (естетичний, привабливий) чи trash (щось неякісне, нісенітниця) [4].

Маніпулятивна функція сленгу проявляється у використанні сленгових одиниць, які спрямовані на вплив на адресата. Такі висловлювання можуть мати наказову форму і часто слугують для вираження роздратування мовця, демонстрації негативного ставлення до співрозмовника або прагнення припинити комунікацію. Наприклад, snowflake (надто чутлива людина, яка не витримує критики) використовується для знецінення опонента через підкреслення його емоційної нестійкості [21, 28].

Комунікативна функція реалізується через використання сленгових одиниць у щоденному спілкуванні, зокрема в усному мовленні чи цифровій

комунікації, де важливо швидко передати зміст і встановити контакт між співрозмовниками. Часто це появляється в замінюванні слів короткими, зрозумілими для певної спільноти виразами [6, 11, 16].

1.3. Специфіка перекладу та використання сленгових одиниць в кіно

Сленг широко використовується в різних сферах медіа та культури, зокрема в кіно, мультфільмах, телесеріалах, аніме, соціальних мережах чи відеоіграх. Його особливості перекладу на іншу мову треба розглядати із урахуванням платформи, де він використовується.

В сучасному світі найбільше сленг використовується у кінематографії для створення реалістичності, передачі характеру персонажів та створення атмосфери. Правильний переклад сленгу особливо необхідний у цій сфері для точної передачі значень, конотації і образів. Якщо перекладач не знає сленгу або його особливостей та специфіки використання, це може призвести до помилок, іншого сприйняття розмови та спотворення сюжету. З цього, можемо виділити певні виклики та складнощі при перекладі сленгу у кінематографії.

Один із важливих пунктів цієї проблеми є відсутність словників, які допомогли б спростити переклад. Ті, які мають якусь інформацію, в основному, використовують невдалі еквіваленти, мають занадто делікатний переклад, який руйнує зміст та втрачає стилістичні засоби. Таким чином, перекладачі, підбираючи відповідники, змушені покладатися переважно на власну інтуїцію та досвід або звертатися до застарілого сленгу, щоб зберегти атмосферу [3].

Також важливо враховувати культурний контекст та аудиторію, для якої призначений фільм. Таким чином, перекладач має відтворити сленг так, щоб зберегти та підкреслити колорит іншомовної культури, їх специфічний гумор, гру слів, інтонацію героїв, ідею режисера чи сценариста, але при цьому, зробити так, щоб сленгові вирази були зрозумілими у мові перекладу. Наприклад, коли в тексті

оригіналу використовується згадування якогось сленгу, який пов'язаний із музичною групою або акторами, його важко адаптувати до мови перекладу.

Збереження емоційного та експресивного забарвлення сленгових виразів є ще однією проблемою, так як треба виконати переклад сленгу із збереженням авторської ідеї з усіма відтінками та нюансами роздумів чи переживань персонажів. Часто такий аспект має проблеми саме в перекладі та передачі грубих чи образливих слів, які замінюються більш цензурними та соціально прийнятними еквівалентами, для того, щоб текст виглядав природно для цільової аудиторії. З іншого боку, така цензура може значно змінити сенс тексту на мову перекладу, особливо якщо використання сленгу є важливим для розвитку персонажів або сюжету. Так, у деяких випадках, перекладач зменшує ступінь грубості, що або зберігає емоційний настрій оригіналу, або змінює експресивність і призводить до надмірної ввічливості в діалозі. Прикладом може бути такий вислів: «What the fuck are you doing here?» – «Якого біса ти тут робиш?» – «Що ти робиш?» [20].

Ще однією проблемою є збереження автентичності діалогів: перекладач повинен знайти компроміс між точністю перекладу, збереженням відтінків, конотації та характеру мовлення кожного персонажа. Також переклад сленгу має зберігати особливості соціального статусу, віку чи характеру, зберігати ритміку та природність розмовного мовлення. З цього також впливає проблема підбору правильної лексики для збереження автентичності, так як у мові перекладу може бути більше одного еквівалентного виразу, що змушує перекладача обирати між виразами, які можуть мати дещо інші конотації [10, 22, 60].

Отже, переклад є складним та багатофункціональним процесом, який вимагає від перекладача майстерності для ретельного підбирання відповідників з урахуванням ступеня стилістичного забарвлення, сфери використання та рівня експресії. Також це включає використання різних прийомів перекладу та зберігання автентичності. Саме такий комплексний підхід дозволяє створити якісний

переклад, який пероєдає ідею оригінального твору і водночас є зрозумілим та природним для цільової аудиторії.

1.4. Висновки до розділу 1

У сучасному світі всі види нелітературної мови стали частиною повсякденного мовлення, особливо сленг, який з кожним роком не тільки набуває популярності, а й продовжує розвиватися серед молоді. Він допомагає виражати емоції, підлаштовуватися під контекст розмови та передавати індивідуальність та особливості певної соціальної групи, використовуючи оригінальні фрази. Однак ця динамічність та специфічність вживання, створює труднощі при перекладі через відсутність прямих еквівалентів чи наявності застарілих форм. Складність полягає також в тому, що кожна мова має свої особливості в стилі чи емоційності, що робить процес перекладу багаторівневим через пошуки відповідних еквівалентів, які б не руйнували культуру оригіналу. Також це містить в собі додаткову проблему – нестача спеціалізованих словників, які могли б полегшити переклад сленгу без руйнування стилю. Наявні ж джерела, часто пропонують неточні або застарілі еквіваленти, які спотворюють зміст і втрачають стилістичну яскравість оригіналу, оскільки не встигають за розвитком розмовної мови. Таким чином, це підкреслює необхідність подальших досліджень у цій галузі для розробки ефективних інструментів для перекладу сленгу із урахуванням контексту та збереженням автентичності оригінального вислову.

РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКОГРАФУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

Лексикографування сленгу є важливим і актуальним напрямом дослідження, оскільки даний шар лексики тривалий час залишався маловивченим. Сьогодні ж спостерігається зростання інтересу до живого мовлення, емоційно забарвлених виразів і неформальної комунікації, що зумовлює потребу в детальному описі та систематизації сленгу.

У даному розділі ми розглянемо особливості лексикографічного опису сленгу, лексикографічні параметри, а також наявні словники сленгових одиниць, їх відмінності та особливості структури.

2.1. Сучасні лексикографічні підходи до опису сленгу

Словники сленгу та жаргонної лексики вважають окремим типом лексикографічних праць, формування якого відбувалося поступово. Як зазначає Н. Гордієнко, інтерес до жаргону, аргю та сленгу зумовлений тим, що ці мовні явища відображають соціальну неоднорідність суспільства [7].

Перші словники мали просту структуру, словникова стаття складалася переважно з реєстрового слова та його тлумачення. З часом та із зростанням інтересу до словників сленгу, їх структуру поступово ускладнювалася. Сучасні словники мають розвинену систему мікроструктурних параметрів, які забезпечують точніший опис сленгових одиниць. У словниках можуть використовуватися позначки, що вказують на належність слова до молодіжного, кримінального чи інших типів, а також стилістичні характеристики – іронічне, вульгарне, згрубіле, зневажливе тощо. Окремі словники також можуть містити територіальні ремарки, які вказують на регіональне поширення певного сленгізму. Також часто використовується граматичний параметр, тобто інформація про рід, число, відмінкові форми, частиномовну належність, а також ілюстративний, який містить приклади з літератури, засобів масової інформації чи інтернет ресурсів. Ще

одним параметром є етимологічний, який містить короткі відомості про походження сленгової одиниці, її джерело запозичення або історію виникнення [3].

Так, під час перекладу сленгу важливо додавати не лише буквальне значення слова, а й його конотативні відтінки, емоційно-експресивне забарвлення, походження та сферу функціонування. Наприклад, у перекладі фільмів або серіалів перекладачі нерідко використовують українські сленгізми, які не є прямими відповідниками англійських одиниць, але виконують подібну експресивну функцію та викликають аналогічні асоціації в аудиторії.

Щодо макроструктури то, до неї належать передмова, список скорочень, правила користування словником, основний корпус словникових статей та додатки. Передмова містить інформацію про мету словника, принципи добору матеріалу та джерела формування сленгової бази. Основний корпус складається зі сленгових одиниць, які можуть групуватися не лише за алфавітом, а й тематично або за сферами вживання. У сучасних електронних словниках сленгу алфавітне впорядкування часто доповнюється пошуковими системами, тематичними сферами та системою гіперпосилань [27].

Під час дослідження субстандартної лексики також використовується комплекс лінгвістичних методів, які дозволяють досліджувати особливості лексикографічного опису сленгових одиниць [45, 51, 59].

Дискриптивний підхід реалізується через фіксацію та системний аналіз реального вживання сленгових одиниць без оцінювання його літературності. У межах цього підходу сленг розглядається як частина лексики, що природно виникає в соціальних групах і змінюється залежно від контексту. У межах цього підходу словникова стаття включає в собі значення слова, приклади його вживання, граматичні характеристики й, за можливості, джерело походження. Слово розглядається не ізольовано, а в ситуації спілкування, соціальних ролях мовців, їхніх стосунках і меті висловлювання.

Соціолексикографічний підхід орієнтований на опис лексики з урахуванням соціальних характеристик мовців. У межах даного підходу важливими є вік, стать, професійна належність, соціальний клас, субкультура, історичний період функціонування слова.

Порівняльний метод застосовується для зіставлення сленгових одиниць різних мов і їх опису. Даний метод дозволяє виявити спільні та відмінні риси, а також порівняти стилістичні і соціолінгвістичні характеристики.

Компонентний та контекстуальний аналіз застосовується для виявлення основних компонентів значення субстандартних лексем, особливостей їх уживання та функціонування у різних комунікативних ситуаціях. Компонентний аналіз дозволяє виділити семантичні ознаки слова, тоді як контекстуальний аналіз допомагає простежити вплив соціального середовища на значення і функцію лексичної одиниці.

Таким чином, аналіз макроструктури та мікроструктури словників сленгу показав, що лексикографічний опис субстандартної лексики потребує комплексного підходу для точного представлення сленгових одиниць. Використання порівняльного, описового, компонентного, контекстуального та соціолексикографічного методів дозволяє створити лексикографічний продукт і відобразити особливості функціонування в мовленні.

2.2. Наявні словники молодіжного сленгу

Молодіжний сленг постійно змінюється, поповнюється новими одиницями, одне й те саме слово може мати декілька значень, тому й укладання й аналіз таких словників є актуальним напрямом сучасної лексикографії. Попри всю популярність й увагу дослідників, існує не так багато сленгових словників з актуальною інформацією.

Один із найвідоміших англійських ресурсів це **Urban Dictionary**, що є онлайн ресурсом, де користувачі самостійно створюють і редагують визначення сленгових одиниць, що допомагає постійно оновлювати молодіжну лексику [63].

Дослідниця Rachele E. Smith розглядає цей ресурс як простір, де молодь переосмислює традиційні уявлення про значення слова, так як сленгові одиниці можуть мати декілька значень, створених користувачами залежно від контексту, емоції або комунікативної ситуації [62].

Кожна словникова стаття в даному словнику містить дефініцію, приклад уживання та систему голосування для користувачів, що дозволяє визначити найбільш вдале тлумачення. Даний ресурс також містить недоліки: відсутність редакторської верифікації, висока суб'єктивність та варіативність значень, відсутність лексикографічної структури, а також наявність ненормативної та образливої лексики.

Ще одним онлайн ресурсом є **SlangZone** – краудсорсингова платформа, що орієнтована на збирання та пояснення сленгових, жаргонних, діалектних і обценних одиниць різних мов, що також включає і українську [61].

Під час входу на даний ресурс можна обрати мову, сленгові одиниці якої треба дослідити. Як і попередній онлайн-словник, SlangZone є відкритою платформою, де користувачі можуть додавати свої варіанти. Через це визначення часто мають суб'єктивний характер і можуть відображати індивідуальне сприйняття користувача, який їх створив. Словникова стаття містить визначення, приклад уживання, гіперпосилання на синоніми, систему голосування і іноді стилістичні помітки. Пошук на сайті здійснюється через введення слова у пошуковий рядок або через перегляд найпопулярніших чи найновіших слів. До недоліків належать відсутність редакторської перевірки та значна суб'єктивність тлумачень.

FlippGen – це онлайн-ресурс, який представляє собою сучасний довідник молодіжного сленгу, орієнтований на пояснення актуальних виразів, що використовуються підлітками в інтернеті [40].

Його основна функція полягає в допомозі користувачам дізнатися значення популярних слів чи фраз, які активно поширюються в популярних соціальних мережах. Наприклад, словник містить такі слова, як «rizz», «bae», «situationship», чи скорочення «AF», «AFK», «DM», які відображають актуальні трендові сленгові одиниці серед молоді. Словникова стаття містить слово або вираз, коротке визначення та приклад уживання в контексті. Лексичні одиниці також подаються у вигляді списку або алфавітного переліку, також присутній пошук на сайті.

Популярність ресурсу пояснюється його орієнтацією на живу мову та простоту використання. Він особливо корисний для людей, які хочуть швидко зрозуміти значення популярних слів без складних лінгвістичних пояснень. До основних недоліків належать відсутність редакторської перевірки, спрощеність мікроструктури та залежність від актуальних трендів, які швидко змінюються.

Якщо ж розглядати український сленг, то тут ситуація складніша, так як відсутній єдиний онлайн ресурс, який би комплексно охоплював неформальну лексику. Часто словники молодіжного сленгу це саме друковані видання, які містять лексику молоді початку XXI століття.

Прикладом таких словників є «**Словник сучасного українського сленгу**», який містить 5300 слів та фразеологічних одиниць, зібраних з 1998 по 2004 рік. Словникова стаття в даному виданні включає заголовкове слово, граматичну характеристику, функціонально-стилістичні позначки, тлумачення значення, ілюстративний матеріал, а також, за потреби, синонімічні відповідники та стійкі словосполучення. Така структура дозволяє не лише подати значення слова, а й уточнити його вживання в різних комунікативних контекстах. Слова також подаються великими літерами, виділяються графічно і розташовані в алфавітному порядку, що полегшує навігацію в словнику. Іменники подаються у формі

називного відмінка з урахуванням роду та закінчення родового відмінка, прикметники – у формі чоловічого роду, дієслова – із зазначенням особових форм та граматичного виду [24].

Попри наукову деталізацію, словник має й певні обмеження: він відображає переважно стан сленгу на момент укладання видання, тому не охоплює сучасні неологізми та нові форми інтернет-комунікації. Однак його структура, глибина опису та системність роблять його одним із найповніших друкованих джерел української сленгової лексикографії.

Ще одним важливим джерелом є «**Словник новітніх англізмів**» Л. Белея, А. Гончаренко, М. Ківу, І. Олександрук. Це теж друковане видання, присвячене лексемам англійського походження, які функціонують в українській мові початку XXI століття. Словник містить сленгові одиниці розташовані в алфавітному порядку, при цьому розрізняються лексикографічні запозичення та адаптовані одиниці, подані українською графікою. Такий поділ дозволяє простежити різні етапи інтеграції англіцизмів в українську мову. Щодо словникової статті, то вона містить реєстрове слово, граматичну характеристику, стилістичне маркування (за наявності), етимологічну довідку (із зазначенням англійського джерела), тлумачення значення та ілюстративне речення з паспортизацією. Особливістю цього словника є розширена граматична характеристика, що є схожою із попереднім словником [23].

Попри це, даний словник має низку недоліків, а саме те, що він є швидко застаріваючим, орієнтованим на фіксацію запозичень, а не на глибокий аналіз, а також те, що він є лише дотичним до молодіжного сленгу.

Якщо розглядати онлайн-словники, то найпопулярнішим для української мови є SlangZone, водночас популярності також набуває й **Faino Dictionary** [39].

Це словник сучасного українського сленгу, який функціонує як користувацька платформа для фіксації нової розмовної лексики, неологізмів та інтернет-виразів. Його особливість полягає в тому, що він орієнтований на швидке відображення

молодіжної мови та її оновлення, що також дозволяє користувачам самостійно додавати й пояснювати слова. Словникова стаття містить слово, коротке тлумачення та приклад уживання в контексті. Також міститься система голосування та можливість розширення вже написаної іншим користувачем словникової статті. В даному словнику можна знайти інтернет-сленг, неологізми, запозичення з англійської мови, а також розмовні вирази, що активно використовуються в соціальних мережах.

До основних недоліків Faino Dictionary належать відсутність редакторської перевірки визначень, суб'єктивність тлумачень, обмежена лексикографічна структура та залежність від інтернет-трендів.

Підсумовуючи вище сказане, сучасні словники демонструють значну варіативність за джерелами, структурою та подачею, а також постійним розвитком й оновленням матеріалів. Основними тенденціями сучасної сленгової лексикографії є активне використання онлайн-платформ, особливо англомовних, орієнтація на реальне мовлення та швидке оновлення лексики. Для сучасних словників характерним є спрощення структури словникової статті, використання прикладів із соціальних мереж, інтернет-комунікації, а також заміну друкованих словників інтерактивними платформами. Водночас більшість словників мають недоліки, а саме відсутність редакторської перевірки, суб'єктивність дефініцій, нестабільність значень, нерівномірність мікроструктури та швидке застарівання сленгових одиниць.

2.3. Висновки до розділу 2

Дослідження сучасної лексикографії дає підстави стверджувати, що вона перебуває у стані активного розвитку й постійної трансформації. Так, сучасні словники мають розвинену систему мікроструктурних параметрів, а використання різних методів дозволяє не лише систематизувати сленгову лексику, а й відобразити

особливості її функціонування у мовленні, соціальному середовищі та цифровій комунікації.

Порівняльний аналіз, як друкованих, так і електронних словників показав, що всі словники мають свою структуру, систематизацію та інтерпретацію субстандартної лексики. Так, англomовні ресурси, зокрема Urban Dictionary, FlippGen Dictionary та інші онлайн-платформи, орієнтовані насамперед на відображення актуального молодіжного мовлення, інтернет-комунікації та постійного оновлення мовних тенденцій. Українські словники сленгу, зокрема «Словник сучасного українського сленгу», Faino Dictionary, SlangZone та «Словник новітніх англiзмів», демонструють поєднання традиційних лексикографічних принципів із сучасними цифровими тенденціями. Друковані видання мають чітку макроструктуру, розгорнуту мікроструктуру словникової статті, граматичні та стилістичні характеристики, ілюстративний матеріал, етимологічні довідки та систему ремарок. Водночас електронні українські ресурси більше орієнтовані на швидке оновлення матеріалу та відображення актуальних лексем, хоча й поступаються друкованим словникам у системності та глибині лексикографічного опису.

Разом із тим, дослідження показало, що сучасна сленгова лексикографія складається з низки проблем, а саме постійного оновлення сленгової лексики, нестабільності дефініцій, впливу інтернет-комунікації та відсутності редакторської перевірки в електронних джерелах.

Отже, сучасна лексикографія сленгу демонструє поступовий перехід від нормативного опису мови до більш гнучкого, функціонального та соціально орієнтованого підходу.

РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ СЛОВНИКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

У цьому розділі описується процес створення електронного словника сленгу, що є важливим етапом у вивченні та аналізі розмовного мовлення, так як сленг потребує не лише пошуку правильних відповідників, а й врахування культурного контексту чи емоційного забарвлення. Робота з таким словником може стати основою для подальших досліджень, створення навчальних матеріалів або вдосконалення аудіовізуального перекладу, що допоможе систематизувати та полегшити роботу перекладачів із пошуком еквівалентів, що не руйнують контекст розмови та не знижують експресивність. В цьому розділі також розглядається аналіз даних, сленгові відповідники для української мови та їх вплив на створення комічного ефекту та передачу культурних особливостей.

3.1. Принципи відбору матеріалу для словника молодіжного сленгу

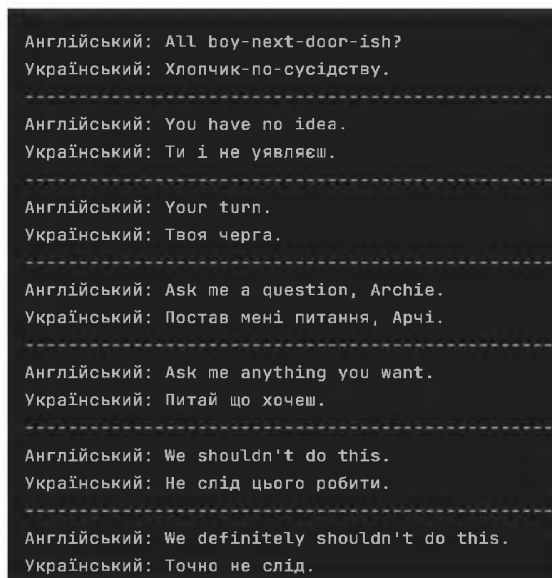
Словник складається на основі матеріалу, що досліджувався із використанням субтитрів до англomовного серіалу «Riverdale» та «Never Have I Ever» їх українського перекладу, взятих з відкритої бази OpenSubtitles [53, 54].

Для кращої систематизації використовувався створений код, який дозволяв виводити ці субтитри паралельно, для порівняння оригіналу та перекладу та пошуку сленгових одиниць та контексту їх вживання. Його основна мета – спростити аналіз сленгових одиниць у субтитрах та забезпечити зручний формат перегляду оригіналу та перекладу. Для реалізації було використано бібліотеку pysrt, яка дозволяє зчитувати .srt-файли субтитрів та модуль os для перевірки існування файлів [див. Додаток 6].

В коді міститься декілька функцій;

- `load_subtitles` – перевіряє, чи існує вказаний файл і відкриває його за допомогою `pysrt.open()`.
- `print_parallel_subtitles` – виводить субтитри англійською та українською мовами паралельно для подальшого аналізу у зручному форматі.

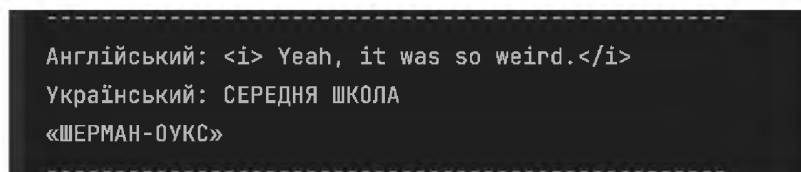
Це дало змогу зіставити сленгові одиниці у вихідному тексті та в перекладі і виявити особливості їх передачі.


```
Англійський: All boy-next-door-ish?  
Український: Хлопчик-по-сусідству.  
-----  
Англійський: You have no idea.  
Український: Ти і не уявляєш.  
-----  
Англійський: Your turn.  
Український: Твоя черга.  
-----  
Англійський: Ask me a question, Archie.  
Український: Постав мені питання, Арчі.  
-----  
Англійський: Ask me anything you want.  
Український: Питай що хочеш.  
-----  
Англійський: We shouldn't do this.  
Український: Не слід цього робити.  
-----  
Англійський: We definitely shouldn't do this.  
Український: Точно не слід.
```

Малюнок 3.1.1. Результат роботи коду при паралельному виведенні субтитрів

Під час даного етапу виникло декілька проблем, які були пов'язані з різною структурою субтитрів англійською та українською мовою. Насамперед труднощі були зумовлені тим, що перекладені репліки не завжди відповідали оригіналу за кількістю рядків, порядком подачі інформації або змістовим наповненням. У багатьох випадках українські субтитри містили додаткові вставки, назви будівель або службових приміщень. Такі випадки створювали труднощі для автоматичного вирівнювання реплік, оскільки програма сприймала їх як еквівалентні сегменти тексту.


```
-----  
Англійський: <i> Yeah, it was so weird.</i>  
Український: СЕРЕДНЯ ШКОЛА  
«ШЕРМАН-ОУКС»  
-----
```

Малюнок 3.1.2. Вигляд субтитрів із додатковими вставками

Ще однією проблемою стала різна сегментація діалогів у субтитрах, так як в англійській версії одна репліка могла бути короткою, тоді як в українському

перекладі речення об'єднувалося з іншими репліками або, навпаки, розділялися на декілька частин.

В англійській версії субтитрів також часто додавалися хезитації, переклад яких не з'являвся в українських адаптаціях: «Hm», «Whoop-ra» або «mmm».

Ключовою проблемою в дослідженні становила втрата сленгу під час перекладу. Наприклад, у репліці «Hey, can we please stop posting lame upvote-thirsty memes» вираз «upvote-thirsty» є типовим інтернет-сленгом, який описує прагнення отримати популярність або схвалення в мережі. В українському перекладі ця одиниця була опущена, а фраза перекладена лише як «перестанемо постити жалюгідні меми». Ще одним прикладом може бути фраза «find my key – Just be cool, man», який переклався як «- знайти ключ... – Розслабся». Таким чином втрачалася експресивність через дружнє звертання, що впливало на результати дослідження сленгових відповідників.

Усі зазначені труднощі вимагали додаткового ручного опрацювання матеріалу: очищення субтитрів від написів, перевірки відповідності реплік, коригування автоматичного вирівнювання та аналізу контексту для точнішого встановлення перекладацьких відповідників сленгу.

Для збору цих даних було проаналізовано 13 серій «Рівердейл» (Riverdale) та 10 серій «Я ніколи не» (Never Have I Ever). Для обох серіалів аналізувався перший сезон. Дані серіали були обрані для аналізу різних типів та періоду сучасного молодіжного мовлення, так як вони суттєво відрізняються за стилістикою, тематикою та мовною організацією діалогів.

Серіал «Рівердейл» є підлітковою драмою з елементами трилеру та детективу і його мовлення є стилізованим і часто гіперболізованим, що часто втрачає свій відтінок під час перекладу. Персонажі регулярно опиняються в конфліктних або кризових ситуаціях, що зумовлює використання інтенсивного та експресивного сленгу або різких оцінних висловів в англійському варіанті. В українському ж

перекладі зустрічається зовсім інша картина, а саме використання цензури, втрата емоційності або культурних особливостей.

Натомість «Я ніколи не» є комедійно-драматичним серіалом, який орієнтований на більш реалістичне зображення повсякденного життя підлітків і є ближчим до природного розмовного стилю сучасної молоді. Сленг у цьому серіалі більш побутовий, в ньому часто використовуються слова для вираження іронії, незручності, емоційних реакцій або соціальної взаємодії в повсякденних ситуаціях.

Додатково дане дослідження також включало збирання інформації про сценаристів серіалів, що дозволило прослідкувати тенденцію зміни обсягу та різноманітності сленгових одиниць. Такі спостереження показали, що в перших серіях серіалу «Рівердейл», коли був один автор, сценарій містив велику кількість матеріалу для дослідження, так як автор намагався приблизити мову до актуального молодіжного дискурсу. В подальшому, із зміною сценаристів кожен серію, діалоги персонажів ставали наближені до літературної мови із зменшенням сленгових одиниць [див. Додаток 1].

Для серіалу «Я ніколи не» аналіз авторського складу показав інші результати, а саме те, що кількість зафіксованих сленгових одиниць у серіалі залишалася відносно рівномірною незалежно від змін сценаристів. Найбільшу кількість матеріалу було виявлено у 1, 2 та 3 серіях, однак це не можна прямо пов'язати лише з авторством окремих сценаристів, оскільки основні автори брали участь у створенні майже всіх епізодів. Залучення ж додаткових сценаристів частіше впливало не на кількість сленгових одиниць, а на сфери їхнього використання [див. Додаток 1, 3].

Наприклад, у 2 серії, де до сценаристів долучився Джастін Ноубл, переважає сленг, пов'язаний із романтичними та сексуальними стосунками: «bang», «bone», «hook up» чи «railed». Натомість у 7 серії, створеній за участю Еріки Оями, простежується більша кількість побутового, оцінного та лайливого сленгу: «holy

shit», «shitty», «shabby», а також одиниць, пов'язаних із соціальною взаємодією молоді, наприклад «gal hang» чи «slumber party».

Для детальнішого розуміння опрацьованого матеріалу розглянемо його детальніше. Для серіалу «Рівердейл» було розглянуто:

- Серія 1 «Глава один: Край річки» (Chapter One: The River's Edge): 40 сленгових одиниць.
- Серія 2 «Глава два: Дотик зла» (Chapter Two: A Touch of Evil): 33 сленгові одиниці.
- Серія 3 «Глава три: Дублер» (Chapter Three: Body Double): 29 сленгових одиниць.
- Серія 4 «Глава чотири: Останній кіносеанс» (Chapter Four: The Last Picture Show): 14 сленгових одиниць.
- Серія 5 «Глава п'ять: Серце п'тьми» (Chapter Five: Heart of Darkness): 14 сленгових одиниць.
- Серія 6 «Глава шість: Швидше, кішечки! Вбивайте! Вбивайте!» (Chapter Six: Faster, Pussycats! Kill! Kill!): 10 сленгових одиниць.
- Серія 7 «Глава сім: У відлюдному місці» (Chapter Seven: In a Lonely Place): 20 сленгових одиниць.
- Серія 8 «Глава вісім: Аутсайтери» (Chapter Eight: The Outsiders): 25 сленгових одиниць.
- Серія 9 «Глава дев'ять: Грандіозна ілюзія» (Chapter Nine: La Grande Illusion): 12 сленгових одиниць.
- Серія 10 «Глава десять: Змарновані вихідні» (Chapter Ten: The Lost Weekend): 25 сленгових одиниць.
- Серія 11 «Глава одинадцять: До Рівердейлу і назад» (Chapter Eleven: To Riverdale and Back Again): 18 сленгових одиниць.
- Серія 12 «Глава дванадцять: Анатомія вбивства» (Chapter Twelve: Anatomy of a Murder): 5 сленгових одиниць.

- Серія 13 «Глава тринадцять: Солодке прийдешнє» (Chapter Thirteen: The Sweet Hereafter): 11 сленгових одиниць.

Для серіалу «Я ніколи не» було розглянуто:

- Серія 1 «Пілотний епізод» (Pilot): 46 сленгових одиниць.
- Серія 2 «... займалася сексом із Пакстоном Голлом-Йосідою» (...had sex with Paxton Hall-Yoshida): 25 сленгових одиниць.
- Серія 3 «... напивалася з популярними дітьми» (...gotten drunk with the popular kids): 34 сленгових одиниць.
- Серія 4 «... не вважала себе індійською патріоткою» (...felt super Indian): 12 сленгових одиниць.
- Серія 5 «... оголошувала ядерну війну» (...started a nuclear war): 25 сленгових одиниць.
- Серія 6 «... був найсамотнішим хлопцем у світі» (...been the loneliest boy in the world): 25 сленгових одиниць.
- Серія 7 «... була безсоромною брехункою» (...been a big, fat liar): 10 сленгових одиниць.
- Серія 8 «... бісила всіх, кого знаю» (...pissed off everyone I know): 12 сленгових одиниць.
- Серія 9 «... поводитися ідеально» (...had to be on my best behavior): 7 сленгових одиниць.
- Серія 10 «... вибачалася» (...said I'm sorry): 15 сленгових одиниць.

В структурі таблиці лежать слова за алфавітним порядком для зручного пошуку та навігації в межах кожної серії. Всього міститься 256 сленгових одиниць для серіалу «Рівердейл» та 211 сленгових одиниць для «Я ніколи не». Кожна серія має оригінальний варіант слова, відповідник українською та приклади його вживання в реченні. До таблиць також додавалися лише неповторювані переклади в межах серіалу, щоб уникнути повторів та зосередитись на різноманітності перекладацьких рішень [див. Додаток 2, 3].

3.2. Загальна характеристика словника, його організація, структура

Реалізація словника здійснювалася в декілька етапів за допомогою мови програмування Python шляхом автоматичної обробки лексикографічних даних та подальшого формування HTML-ресурсу [див. Додаток 7].

На першому етапі програма зчитувала дані з CSV-файлу за допомогою бібліотеки csv. Даний файл містить англійські сленгові одиниці в алфавітному порядку, їх українські відповідники, значення, тематичні сфери та емоційне забарвлення, а також контексти вживання та альтернативні варіанти перекладу з додатковими контекстами для кожного варіанту перекладу [див. Додаток 4].

Для коректної роботи з текстом було реалізовано функцію очищення даних (clean_text), яка видаляла зайві пробіли, лапки та технічні символи. Окремо використовувалася функція для нормалізації написання слів, зокрема автоматичного перетворення першої літери на велику (capitalize_first). Після зчитування даних здійснювалася їх фільтрація за тематичними сферами сленгу та категоріями емоційного забарвлення.

Класифікація сленгових одиниць за тематичними сферами у дослідженні базувалася на лексико-семантичній класифікації молодіжного сленгу, розглянутій у статті О. І. Панченко [19].

Відповідно до цієї класифікації є чотири основні лексико-семантичні групи:

- стосунки між людьми;
- фізична діяльність;
- захоплення (вільний час);
- людина та навколишній світ.

Ця класифікація також містить поділ на підгрупи:

- **Стосунки між людьми (повсякденні взаємини між людьми)** – слова та вирази, що характеризують дружбу, звертання до людей або міжособистісні взаємини у повсякденному середовищі (37 слів);

- **Фізична діяльність** – одиниці, які описують дії, поведінку, фізичну активність (42 слова);
- **Захоплення** – лексика, пов'язана з розвагами, вечірками, молодіжним дозвіллям (15 слів);
- **Людина та навколишній світ (їжа)** – слова, пов'язані з їжею, напоями або процесом споживання їжі (1 слово);
- **Людина та навколишній світ (настрій)** – сленгові одиниці, що передають емоційний або психологічний стан людини (20 слів);
- **Людина та навколишній світ (одяг)** – одиниці, що позначають елементи одягу або зовнішнього вигляду (3 слова);
- **Людина та навколишній світ (характеристика людини)** – сленгові одиниці, які описують зовнішність, інтелект, поведінку або риси характеру людини (109 слів);
- **Людина та навколишній світ (гроші)** – слова, що стосуються фінансів, заробітку або матеріального стану (1 слово);
- **Людина та навколишній світ (частини людського тіла)** – найменування частин тіла (1 слово);
- **Людина та навколишній світ (емоції)** – вигуки, емоційно забарвлені реакції та експресивні репліки (73 слова);
- **Людина та навколишній світ (наркотики)** – сленгова лексика, пов'язана з наркотичними речовинами або їх вживанням (6 слів);
- **Людина та навколишній світ (навчання)** – слова та вирази, пов'язані зі школою, начальним процесом, шкільним життям (8 слів).

Дана класифікація також потребувала точнішого тематичного розшарування через високу частотність сленгових одиниць, пов'язаних із романтичними та сексуальними стосунками в досліджуваних серіалах, тому крім повсякденних

взаємин між людьми також була додана підгрупа «Стосунки між людьми (романтичні та сексуальні взаємини)», яка включала 51 слово.

Отже, найбільшою є група «Людина та навколишній світ (характеристика людини)», так як молодіжний сленг активно використовується для опису зовнішності, поведінки, інтелекту та особистісних рис людини. Значну кількість також становлять одиниці, пов'язані з емоційними реакціями (73), позначення фізичної діяльності (42) та повсякденних взаємин між людьми (37), що відображає орієнтацію молодіжного мовлення на міжособистісну комунікацію та опис дій і поведінки. Сфера романтичні та сексуальні взаєминами охоплює 51 слово, що свідчить про важливість теми романтичних стосунків у молодіжному мовленні та її високу репрезентацію в досліджуваних серіалах. Інші групи виявилися менш чисельними, що пояснюється нижчою частотністю таких тем у молодіжному сленгу досліджуваних серіалів.

Щодо **емоційного забарвлення**, то сленговим одиницям присвоювалися такі варіанти: жартівливе, іронічне, глузливе, зверхнє, зневажливе, грубе та вульгарне [14].

Значення сленгових слів визначалися за допомогою різних онлайн-словників, зокрема Urban Dictionary, Cambridge Dictionary та Merriam-Webster і заносилися до окремої таблиці словника. Додавання даного стовпця дозволяє користувачам краще розуміти значення сленгових одиниць, особливості їх уживання та контекст використання [36, 47, 63].

Під час реалізації словника також відбувалася робота з контекстами вживання сленгових одиниць, де для кожного слова програма автоматично обробляла переноси рядків, технічних символів та форматування, перетворюючи текст у вигляд, придатний для коректного відображення на веб-сторінці. Також відбувалося опрацювання альтернативних перекладів, так як для багатьох одиниць було передбачено декілька українських відповідників. Програма автоматично перевіряє наявність альтернативних варіантів, розділяє їх за допомогою коми та

формує окремий список перекладів для кожної сленгової одиниці. Для кожного альтернативного варіанта також зіставляються англійські та українські контексти вживання. Після завершення обробки кожна сленгова одиниця перетворювалася на окремий словник, який містить англійський сленг, український відповідник, значення, сферу, емоційне забарвлення, контексти та альтернативні переклади.

Далі відбувалася реалізація HTML-сторінки, яка містить заголовок, панель фільтрації та пошуку, а також таблицю зі сленговими одиницями. Також задається зовнішній вигляд сторінки: градієнтний фон, адаптивну ширину контейнера, стилізовану таблицю, кнопки та поля введення.

Англійський сленг	Український відповідник	Значення	Сфера	Емоційне забарвлення	Контекст (англ.)	Контекст (укр.)
Affair	Роман	Сексуальні стосунки, особливо таємні	Стосунки між людьми (романтичні та сексуальні взаємини)	Іронічне	You and your music teacher are having an affair?	У тебе роман із вчителькою музики?
Are you nuts	Геть здуріли	Використовується, щоб запитати, чи хтось поводить як божевільний, нерозумно або нелогічно	Людина та навколишній світ (емоції)	Грубе	He's a part of this? Are you nuts?	Ви втягнули її? Геть здуріли?
Arm-candy	Красунчик	Дуже приваблива людина, яку хтось запросив на світський захід, щоб справити враження на інших	Людина та навколишній світ (характеристика людини)	Жартівливе	Some dim-witted, sexy, disposable arm-candy.	І якийсь недалекий, сексуальний красунчик.
Ass	Козел	Дурень	Людина та навколишній світ	Грубе	That is all you had to say, you ass.	Що й треба було сказати, козел.

Малюнок 3.2.1. Вигляд HTML-сторінки

Основна частина сторінки – це таблиця, яка формується автоматично на основі даних CSV-файлу. Також міститься блок фільтрації (`function filterTable()`), який дозволяє відбирати слова за двома критеріями: сферою вживання та емоційним забарвленням. Алгоритм роботи полягає в тому, що користувач обирає значення у спадних списках, функція отримує ці значення, а далі здійснюється

перебір усіх елементів масиву і кожен елемент порівнюється з вибраними умовами. Потім елементи, що не відповідають критеріями виключаються з результатів.

Словник молодіжного сленгу

Англійський та український молодіжний сленг

📖 Сфера:

Людина та навколишній світ (навчання)

🎭 Емоційне забарвлення:

Всі емоції

🔍 Пошук:

Введіть слово...

Очистити всі фільтри

Знайдено слів: 8

Англійський сленг	Український відповідник	Значення	Сфера	Емоційне забарвлення	Контекст (англ.)	Контекст (укр.)
BMOC	Найкрутіший в школі	Популярний студент	Людина та навколишній світ (навчання)	Іронічне	You know, your dad was what is commonly known as a BMOC, Jughead.	Знаєш, Бевзю, твій тато був найкрутішим у школі.
Chops	Талант	Здібності та технічні навички, особливо у грі на музичному інструменті або в акторській майстерності	Людина та навколишній світ (навчання)	Нейтральне	Castillo doesn't think I have the chops.	Кастію думає, що в мене немає таланту.
Dork	Задрот	Людина, яка, з одного боку, має схильність до навчання та захоплюється різними речами, а з іншого є трохи кумедною та незграбною	Людина та навколишній світ (навчання)	Грубе	Devi is no dork.	Деві – не задрот.
Dweeb	Зубрила	Людина, яка відчуває себе незручно у фізичному та соціальному плані та не має впевненості в собі	Людина та навколишній світ	Грубе	Nice haircut, you dweeb.	Гарна зачіска, зубрило.

Малюнок 3.2.2. Результат фільтрації за сферою «Людина та навколишній світ (навчання)»

Окремо реалізовано пошук через поле введення, де слово шукається за англійським словом, українським відповідником або підказкою. Під час введення тексту система аналізує введений рядок, перевіряє всі слова у словнику, формує список збігів і відображає їх у спадному списку. Якщо збігів немає, то користувач отримує повідомлення про відсутність результатів.

Словник молодіжного сленгу

Англійський та український молодіжний сленг

Сфера:

Людина та навколишній світ (навчання)

Очистити всі фільтри

Емоційне забарвлення:

Всі емоції

Пошук:

ак

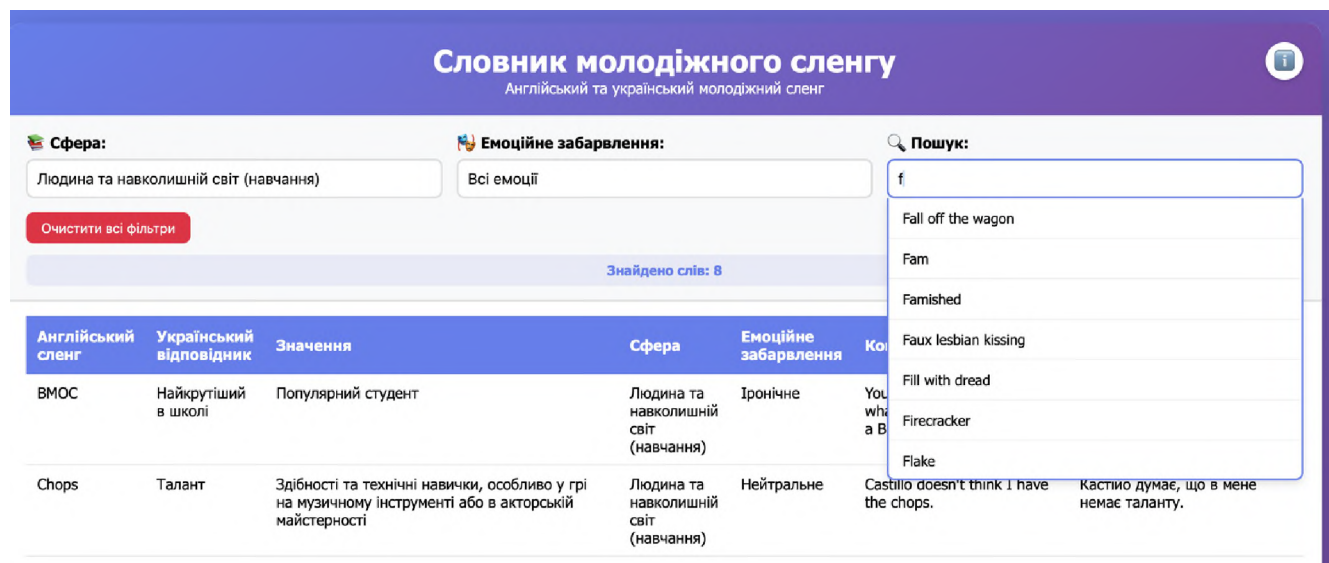
Нічого не знайдено

Знайдено слів: 8

Англійський сленг	Український відповідник	Значення	Сфера	Емоційне забарвлення	Контекст (англ.)	Контекст (укр.)
ВМОС	Найкрутіший	Популярний студент	Людина та	Іронічне	You know, your dad was	Знаєш, Бевзю, твій тато був

Малюнок 3.2.3. Приклад відсутності результатів за пошуком

Функція підказок дозволяє показувати до 10 варіантів слів, підказувати слова, що починаються з введених літер і вибирати слово для фільтрації.

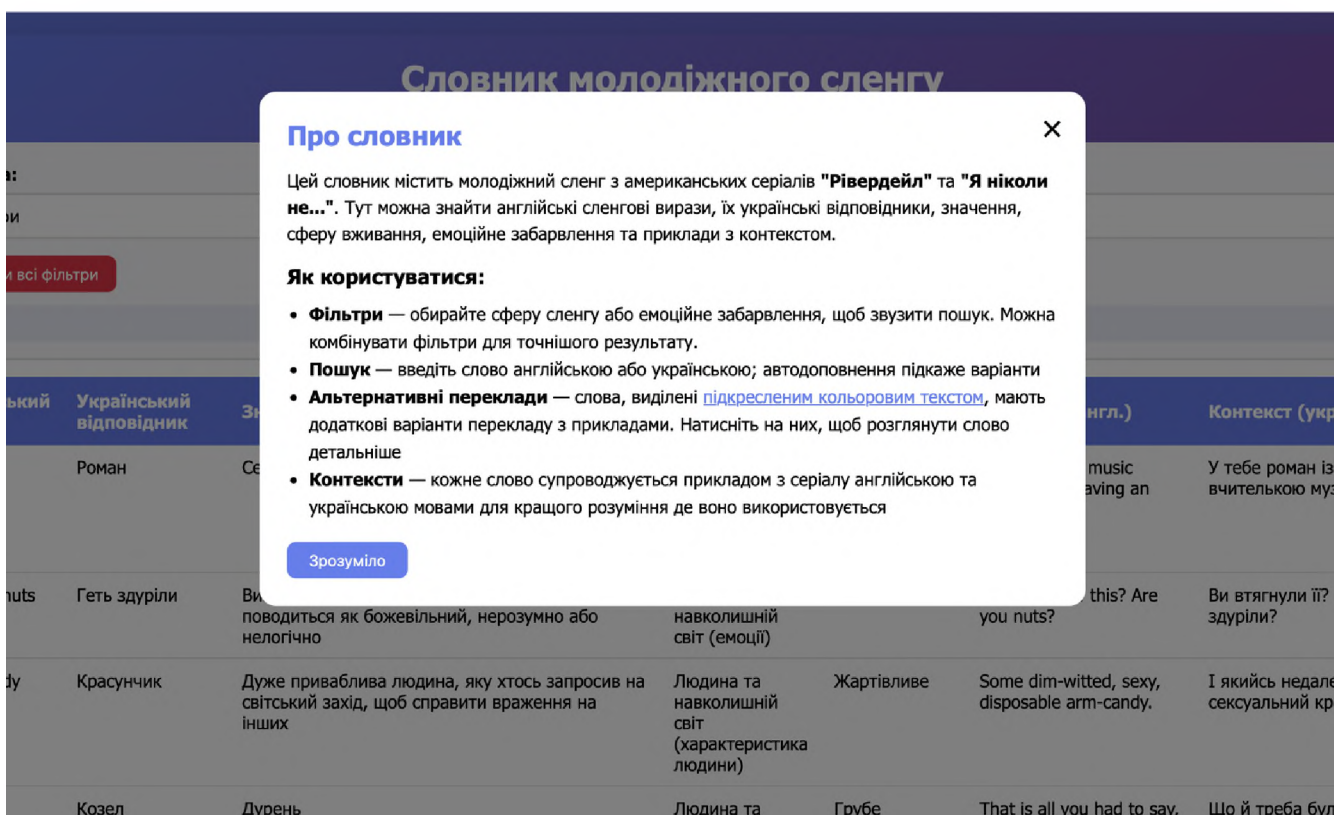

Англійський сленг	Український відповідник	Значення	Сфера	Емоційне забарвлення	Код
ВМОС	Найкрутіший в школі	Популярний студент	Людина та навколишній світ (навчання)	Іронічне	You who a B
Chops	Талант	Здібності та технічні навички, особливо у грі на музичному інструменті або в акторській майстерності	Людина та навколишній світ (навчання)	Нейтральне	Castillo doesn't think I have the chops.

Малюнок 3.2.4. Приклад підказок у полі пошуку

Також реалізовано функцію `clearFilters()`, яка очищує поля фільтрації та повертає словник до початкового вигляду, яка спрацьовує після натиску на кнопку «Очистити всі фільтри».

У програмі також реалізовано інформаційний елемент у вигляді інфо-кружка, де після натискання на нього виконується функція `openInfoModal()`, яка відкриває модальне вікно з поясненням структури словника та інструкцією щодо користування фільтрами, пошуком і альтернативними перекладами.

Малюнок 3.2.5. Вигляд вікна з інформацією про словник

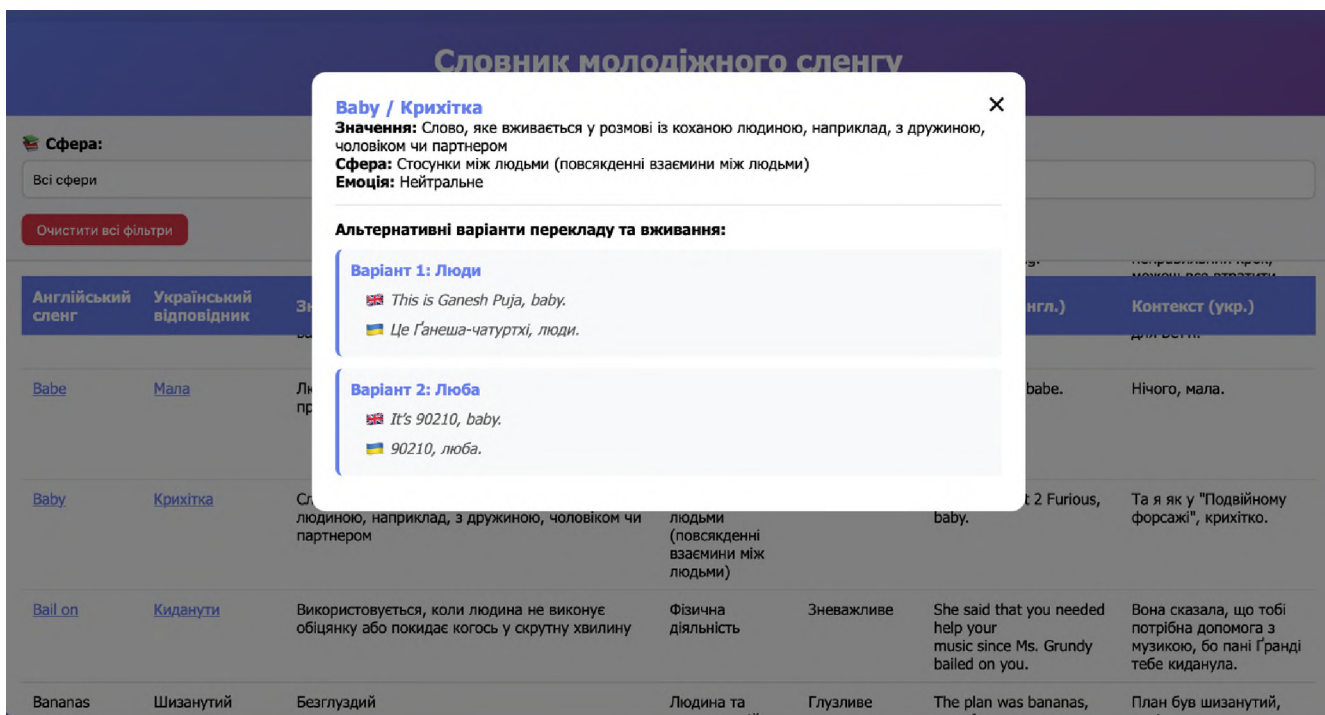
Словник також має альтернативні переклади, де кожне слово англійською мовою має український відповідник та контекст обома мовами. Такі слова підсвічується синім кольором в таблиці і є підкресленими.

Англійський сленг	Український відповідник	Значення	Сфера	Емоційне забарвлення	Контекст (англ.)	Контекст (укр.)
<u>Babe</u>	<u>Мала</u>	Людина, особливо молода жінка, яка сексуально приваблива	Стосунки між людьми (романтичні та сексуальні взаємини)	Нейтральне	Uh... nothin', babe.	Нічого, мала.
<u>Baby</u>	<u>Крихітка</u>	Слово, яке вживається у розмові із коханою людиною, наприклад, з дружиною, чоловіком чи партнером	Стосунки між людьми (повсякденні взаємини між людьми)	Нейтральне	Oh, I'm 2 Fast 2 Furious, baby.	Та я як у "Подвійному форсажі", крихітко.
<u>Bail on</u>	<u>Киданути</u>	Використовується, коли людина не виконує обцянку або покидає когось у скрутну хвилину	Фізична діяльність	Зневажливе	She said that you needed help your music since Ms. Grundy bailed on you.	Вона сказала, що тобі потрібна допомога з музикою, бо пані Гранді тебе киданула.

Малюнок 3.2.6. Вигляд слів із альтернативними варіантами

На вебсторінці це реалізовано через модальне вікно (function showDetails(index)), де при натисканні на слово відкривається детальне вікно, де користувач бачить основне значення, сферу вживання, емоційне забарвлення,

список альтернативних перекладів, а також приклади вживання в контексті для кожного еквіваленту. Під час перегляду інформації на модальному вікні також відбувається затемнення фону сторінки, а щоб закрити дане вікно потрібно натиснути поза вікном або на хрестик.

Малюнок 3.2.7. Вигляд вікна із альтернативними перекладами

Готову сторінку також було збережено у вигляді файлу `index.html`, який автоматично створювався Python-скриптом `create_website.py`. Після запуску скрипта в терміналі також відображається інформація про кількість завантажених слів, кількість слів з альтернативними перекладами та успішне створення файлу.

```
Завантажено 367 слів
Слів з альтернативними перекладами: 50

Створено index.html
```

Малюнок 3.2.8. Вивід інформації в термінал

Після створення HTML-файлу сторінку було завантажено до публічного репозиторію на GitHub та опубліковано за допомогою сервісу GitHub Pages. Завдяки

цьому електронний словник став доступним онлайн за окремим посиланням і може відкриватися з будь-якого пристрою без необхідності запускати Python-скрипт локально [див. Додаток 5].

Отже, у результаті було створено інтерактивний електронний словник англійського молодіжного сленгу з його українськими відповідниками. Даний словник поєднує зручний інтерфейс із можливостями пошуку та фільтрації, що дозволяє шукати необхідні сленгові одиниці, аналізувати їх значення, емоційне забарвлення, сферу вживання та варіанти перекладу. Загалом, він міститься 367 сленгових одиниць, з яких 50 мають альтернативні варіанти перекладу з окремими прикладами контекстуального вживання, що дозволяє не лише розглядати основний переклад сленгізму, а й показати можливі варіанти його подачі залежно від комунікативної ситуації, стилістичного забарвлення та контексту. Таким чином кожна одиниця містить англійський сленгізм, український відповідник, пояснення значення, сферу вживання, емоційне забарвлення, а також приклади контекстів англійською та українською мовами.

3.3. Особливості перекладу молодіжного сленгу в серіалах

Порівняльне дослідження буде проводитися на матеріалі сленгових одиниць, які були присутні в обох серіалах, їхніх українських відповідниках, емоційного забарвлення та особливостях функціонування в різних комунікативних ситуаціях. Для систематизації даної інформації було розроблено код, який знаходить спільні сленгові одиниці, додає їх українські переклади і контексти вживання, а також зберігає результати у новий CSV-файл [див. Додаток 8].

Робота скрипта починається із підключення бібліотеки `pandas`, яка використовується для роботи з таблицями та CSV-файлами. В коді вона завантажує два попередньо сформованих файли з сленговими одиницями для кожного серіалу. Також використовується структура `set()`, яка дозволяє швидко знаходити однакові елементи, а оператор `&` залишає лише ті вирази, які зустрічаються в обох таблицях.

Після цього програма виводить у термінал кількість знайдених спільних слів і окремо знаходить усі рядки з цим виразом у першому та другому серіалах. Після пошуку відповідних рядків інформація виводиться у термінал.

```
Baby

Я ніколи не (2 варіант):
106. Переклад: "Люди"
    Контекст (Англ): This is Ganesh Puja, baby.
    Контекст (Укр): Це Ганеша-чатуртхі, люди.
197. Переклад: "Люба"
    Контекст (Англ): It's 90210, baby.
    Контекст (Укр): 90210, люба.

Рівердейл (1 варіант):
76. Переклад: "Крихітка"
    Контекст (Англ): Oh, I'm 2 Fast 2 Furious, baby.
    Контекст (Укр): Та я як у "Подвійному форсажі", крихітко.
```

Малюнок 3.3.1. Вивід результатів у термінал

Загалом, для кожного варіанта перекладу програма показує український відповідник, англійський контекст та український контекст. Після завершення виведення результатів скрипт формує нову таблицю для збереження результатів аналізу, де міститься англійський сленговий вираз; назва серіалу; український переклад; англійський контекст та український контекст [див. Додаток 9].

Дана інформація дозволяє дослідити, як однаковий сленг перекладається в різних серіалах і чи змінюється його значення залежно від контексту або як його переклад впливає на характер персонажів чи збереження емоційного забарвлення. У сучасному аудіовізуальному дискурсі переклад сленгу посідає важливе місце, оскільки він забезпечує передачу стилістичних особливостей і соціокультурних характеристик мовлення персонажів. Багато англійських сленгізмів також містять приховані асоціації, гру слів, гумор або емоційне забарвлення, яке складно відтворити українською мовою без втрати змісту чи експресії. У багатьох випадках дослівний переклад може звучати неприродно або незрозуміло для українського глядача, тому перекладач змушений вдаватися до трансформацій [2, 10, 18, 22].

1) Baby

Слово «baby» здебільшого використовується як термін ніжності або ласкавий вираз, прояв любові до близьких людей. Якщо ж розглядати саме конотативне значення, то «baby» означає немовля чи чарівну дитину, але з часом воно набуло додаткових значень. Отже, «baby» може мати подвійне значення: з одного боку, це вираження ніжності та бажання піклуватися про дитину, а з іншого – сприйняття партнера, опіка про нього та прояв глибоких почуттів [65].

Загалом, переклади зберегли культурну особливість, так як передається емоційність і розмовний характер висловлювання, а переклади «крихітка» або «люба» дозволяють передати молодіжну стилістку серіалу.

Never Have I Ever: Baby – Люди / Люба

- «This is Ganesh Puja, baby» – «Це Ганеша-чатуртхі, люди»
- «It's 90210, baby» – «90210, люба»

Riverdale: Baby – Крихітка

- «Oh, I'm 2 Fast 2 Furious, baby» – «Та я як у "Подвійному форсажі", крихітко»

Попри це, у репліці з *Never Have I Ever*: This is Ganesh Puja, baby – «Це Ганеша-чатуртхі, люди» перекладач відмовляється від буквального відтворення звертання baby і замінює його словом «люди», що нейтралізує інтимно-емоційний компонент оригіналу.

2) Bro

Сленг «bro» виник, як скорочений варіант від слова «brother», для позначення рідної людини, брата чи просто знайомої людини, щоб підкреслити дружні відносини. З часом дане слово стало широко використовуватися в неформальній розмові та поп-культурі для позначення почуття спорідненості або спільного досвіду. Його значення також залежить від контексту, інтонації та стосунків між людьми, так як він може позначати, як і універсальне звертання, так і вираз емоцій [32, 50].

При перекладі на українську мову відтворюється буквений склад оригіналу з використанням літер мови перекладу із збереженням фонетичної структури.

Never Have I Ever: Bro – Бро

- «What do you think Yoshida is, bro?» – «А прізвище Йосіда тобі як, бро?»

Riverdale: Bro – Бро

- «Bro, you are ready for football» – «Бро, ти готовий до футболу.»

Так, в обох слова "bro" як "бро" є вдалим прикладом збереження автентичності та стилістичної відповідності.

3) Crap

У англійській мові є сленговим еквівалентом слова «shit», але менш грубим. Вживається на позначення оцінки неживих об'єктів або ситуацій в негативному ключі, часто позначаючи абстрактне поняття для передачі чогось, що безвартісне, в переносному значенні означає сміття, нісенітницю. В українській мові використовується як вигук роздратування «дідько», «чорт», «лайно» [58].

В даному дослідженні переклад сленгу виконаний природно, що повністю зберігає стиль розмови та неформальну обстановку.

Never Have I Ever: Crap – Лайно / Дідько

- «Yeah, I know he did, but that doesn't give you a free pass to treat us like crap» – «Я знаю, що він помер. Але не можна ставитися до нас як до лайна.»
- «Crap! I'm supposed to be home by 11:00.» – «Дідько! Я маю повернутися до 23:00.»

Riverdale: Crap – Лайно / Дідько / Чорт

- «Crap. Betty's cell is off.» – «Лайно. Вимкнула телефон.»
- «Crap! Hey, guys, I forgot my phone.» – «Дідько! Народ, я забув телефон.»
- «Crap I forgot.» – «Чорт, забув.»

У кіноперекладі такі одиниці становлять особливу складність, оскільки буквальне відтворення розмовної експресивної лексики не завжди звучить

природно або доречно для української аудиторії. Крім того, перекладач має враховувати жанр серіалу, вікову аудиторію, емоційний стан персонажа та обмеження телевізійного мовлення. В даному перекладі, перекладачі намагалися максимально зберегти експресивність оригіналу через використання слів «лайно», в інших ж застосовуються пом'якшені відповідники «дідько» або «чорт», адаптуючи репліки до українських мовних норм і вимог дубляжу.

4) Dick

Даний вид сленг, в основному, використовується для позначення неприємної людини, є вульгарним і зневажливим. Він допомагає передати роздратування, осуд або презирливе ставлення мовця до іншого персонажа [43].

Never Have I Ever: Dick – Мудак / Стерво

- «Prime locker location. Ben Gross is still a dick.» – «Шафка у топовому місці. Бен Гросс – все ще мудак.»
- «I've kinda been a dick to you lately, so...I honestly would've deserved it.» – «Я ставилася до тебе, як стерво, і чесно заслужила помсти.»

Riverdale: Dick – Козел

- «Don't know who's more of a dick, Keller or Weatherbee.» – «Не знаю, хто більший козел, - Келлер чи Везербі.»

У прикладі «Ben Gross is still a dick» – «Бен Гросс – все ще мудак» та «Don't know who's more of a dick, Keller or Weatherbee» – «Не знаю, хто більший козел, - Келлер чи Везербі» перекладач зберігає грубувате емоційне забарвлення висловлювання за допомогою українського сленгового відповідника «мудак». Такий переклад є функціонально еквівалентним, оскільки передає негативну оцінку персонажа та розмовний стиль молодіжного спілкування. В іншому прикладі («I've kinda been a dick to you lately» – «Я ставилася до тебе, як стерво») перекладач застосовує адаптацію відповідно до мовленнєвої ситуації та статі персонажа. З цього можна зробити висновок, що в англійській мові слово *dick* може використовуватись ширше для характеристики поведінки людини, тоді як в українській мові прямий

відповідник «мудак» щодо жінки звучав би неприродно, тому перекладач обирає слово «стерво», щоб зберегти експресивність.

5) Ditch

У прямому значенню дане слово означає канаву або рів, але як сленгове – "покинути", "кинути", "залишити" людину або місце без попередження, часто без відома того, кого залишають. Це дія зазвичай сприймається негативно, оскільки передбачає раптове припинення спілкування або виконання домовленостей [63].

Never Have I Ever : Ditch – Кинути

- «I can't believe you ditched us for him.» – «Ти кинула нас заради нього.»

Riverdale: Ditch – Відшивави

- «Ever since we started dating you've ignored me, you've ditched me.» – «Відколи ми почали зустрічатись, ти мене ігнорував, відшивав.»

У першому прикладі («I can't believe you ditched us for him» – «Ти кинула нас заради нього») переклад є функціонально вдалим, так як дієслово «кинути» в українській мові має подібне розмовне та емоційне забарвлення, а також використовується в молодіжному спілкуванні. Таким чином, перекладачеві вдалося передати основний прагматичний зміст висловлювання, а саме образу, пов'язану з нехтуванням друзями. У другому прикладі («you've ditched me» – «ти мене відшивав») перекладач використовує вже не прямий, а функціональний аналог. У цьому контексті слово означає емоційне дистанціювання, ігнорування та нехтування партнером у стосунках.

Ці приклади демонструють одну з головних труднощів перекладу нестандартної лексики, а саме розбіжність прагматичних компонентів значення між англійською та українською мовами.

6) Dude

Такий приклад американського сленгового виразу є одним із найбільш активним у використанні, як звернення у повсякденних взаєминах між людьми [1].

В значенні «чувак», його дуже часто використовують всі герої серіалу, що робить такий варіант вживання максимально природним і доречним у контексті. Загалом, в українській мові є чимало варіантних відповідників для поданої сленгової одиниці, які також використовуються в серіалі, наприклад, «друзе» чи «хлопче». Перекладачу ж залишається обирати слово, яке краще підходить в контексті та стилі та передає розмову персонажів.

Never Have I Ever : Dude – Чувак / Друг / Юнак

- «Come on, dude. Give me a turn.» – «Чуваче, та повернися вже.»
- «That's a werewolf, dude.» – «То вовкулака, друже.»
- «Paxton Hall-Yoshida made every other dude in school feel bad about himself.» – «Інші юнаки навіть і поруч з Пакстоном не стояли.»

Riverdale: Dude – Хлопець / Друг / Чувак

- «Dude, you have to tell somebody.» – «Хлопче, треба комусь сказати.»
- «Dude. Why'd you stab me in the back?» – «Друзе. Навіщо ти встромив ніж мені в спину?»
- «Dude, what the hell? I've been texting you.» – «Чуваче, якого біса? Я писав тобі.»

У прикладі із серіалу «Never Have I Ever» перекладач використовує слово «чуваче», що є вдалим, оскільки дана сленгова одиниця має подібний рівень неформальності в українському молодіжному мовленні та добре передає дружній стиль комунікації. Використання «друзе» дещо знижує рівень молодіжної експресії, однак робить фразу природнішою для українського глядача. Така трансформація демонструє прагнення перекладача адаптувати англomовний сленг до норм українського мовлення.

У серіалі «Riverdale» спостерігається аналогічна варіативність перекладу, але використання слова «хлопче» передає звертання до особи чоловічої статі, однак звучить менш природно для сучасного молодіжного спілкування. «Юнак» ж є

найменш вдалим варіантом перекладу, так як втрачається молодіжний сленговий колорит.

7) Freak out

Дане сленгове слово означає втратити контроль над емоціями, злякатися, панікувати або рознервуватися. Переклад даного слова є доволі варіативним і залежить від комунікативної ситуації, інтенсивності емоції та характеру персонажа.

Never Have I Ever: Freak out – Вмикати

- «He took off his shirt, and I freaked out.» – «Він зняв майку, а я втекла.»

Riverdale: Freak out – Страхатись / Сердитися

- «Don't freak out.» – «Не страхайся.»
- «Dad, don't freak out, okay. I was with Josie, helping the Pussycats with a song they're doing at that Taste of Riverdale thing.» – «Тату, не сердся, добре. Я був із Джозі, допомагав "Кішечкам" із піснею, яку вони будуть співати на "Смаку Рівердейла".»

У прикладі з «Never Have I Ever» («He took off his shirt, and I freaked out» – «Він зняв майку, а я втекла») спостерігається суттєва семантична трансформація, так як англійський варіант слова означає емоційний шок або сильне збентеження, тоді як переклад «втекла» зміщує значення у фізичну дію. У результаті втрачається реакція персонажа (зняжковіння, здивування), натомість з'являється буквальна дія. Інші переклади ж добре передають емоційний компонент, хоча й звужують спектр значень і демонструють проблему перекладу сленгу, яка потребує не буквального відтворення, а функціонального підходу з урахуванням емоційного стану.

8) Frigging

Дане слово належить до м'яких заміників обценної лексики, які використовують для підсилення емоційності висловлювання. У серіалах воно виконує роль емоційного маркера і передає роздратування, захоплення або емоційне підсилення оцінки [38].

Never Have I Ever: Frigging – Клятий / Бляха

- «Is this a friggin' screening room?» – «Це що, клятий домашній кінозал?»
- «Um, I think you're friggin' cool.» – «Я думаю, ти, бляха, крутецька.»

Riverdale: Frigging – Подобатися

- «Cause I friggin' love being a Bulldog.» – «Бо мені подобається бути Бульдогом.»

У перекладі спостерігається варіювання українських відповідників («клятий» та «бляха»), що свідчить про прагматичну адаптацію. Попри це, можна помітити відсутність прямого еквівалента з однаковою силою експресії, тому з'являється потреба врахування норм мовлення і різної ступені грубості українських відповідників. Варіант перекладу «подобатися» є найменш вдалим, так як втрачається емоційність діалогу та молодіжне мовлення.

9) Hang out

Даний вираз означає поводити час з друзями, неформально спілкуватися, відпочивати, бути в компанії чи періодично бачитися [64].

Його значення є контекстуально гнучким і залежить від соціального контексту, що можна побачити із прикладів із серіалів.

Never Have I Ever: Hang out – Зустрічатися / Сходити кудись

- «For sure, uh, but would you maybe wanna hang out after school or something?» – «Авжеж, може зустрінемося після школи?»
- «Thought maybe we can hang out, but, uh, it seems like you're busy, so...» – «Думав, може, сходимо кудись, але ти, здається, зайнята, тож...»

Riverdale: Hang out – Тусити

- «We stopped hanging out, he wouldn't call me back, and then...» – «Ми перестали тусити, він мені не передзвонював, а потім...»

У перекладах спостерігається адаптація залежно від контексту і віку персонажів, де для нейтральних ситуацій використано «зустрічатися», тоді як у середовищі

серед однолітків використовується слово «тусити», що краще передає емоції та зберігає особливості сленгу.

10) Honey

Даний варіант сленгу відноситься до пестливих звертань до близьких людей. Протягом років він став більш загальноприйнятим і широко використовується в неформальній обстановці для метафоричного опису стосунків або емоційного стану. Часто також асоціюється з ніжністю або близьким знайомством [49].

В українській мові слово «honey» – «люба/любий» звужує значення до романтичного/сімейного контексту, тож переклад даного сленгу є складним через обрання більш спеціалізованого відповідника з вузьким колом вживання.

Never Have I Ever: Honey – Мила

- «Oh, honey, I love you, and there is nothing that you could ever tell me that would change that.» – «Мила, я люблю тебе, і ніщо в цілому світі не змінить цього.»

Riverdale: Honey – Люба

- «Hey, honey?» – «Люба?»

Загалом, перекладачу вдалося зберегти значення сленгового англійського слова та адаптувати його для української аудиторії.

11) Hottie

Даний сленг використовується для позначення дуже привабливої людини, яка викликає романтичну або сексуальну симпатію і має позитивне забарвлення [46].

Сленгізм «hottie» в серіалах перекладається як «красунчик» або «красуня», що є функціонально близькими відповідниками й зберігає позитивну оцінку і навіть відтінок флірту в деяких репліках.

Never Have I Ever: Hottie – Красунчик

- «I just want him to be a stone-cold hottie, who could rock me all night long.» – Хай буде красунчиком і не дає мені спати по ночах.

Riverdale: Hottie – Красунчик / Красуня

- «There's the hottie we were with last night.» – «А той красунчик вчора.»

- «That hottie kept looking at you.» – «Та красуня на тебе дивилась.»

Дані переклади показують, що передача молодіжного сленгу в серіалах залежить від прагматичного навантаження репліки, соціального статусу персонажів, ситуації спілкування та необхідності адаптації до української аудиторії, де перекладач намагається знайти баланс між збереженням емоційності оригіналу та природності українського мовлення.

12) Jock

Слово «Jock» означає людину, яка активно займається спортом і має накачене тіло, але є не дуже розумною. Переважно вживається з іронічним та глузливим забарвленням [34].

Never Have I Ever: Jock – Качок

- «I know yielding to the chair doesn't sound exciting to cool jocks like you or me, but that was the Model UN equivalent of me throwing my racket at an umpire.» – «Передати слово голові звучить не так люто для крутих качків, як ми, але на мові моделі ООН це те ж, що кинути ракетку в суддю.»

Riverdale: Jock – Качок / Спортсмен

- «From the tired dichotomy of jock / artist?» – «Від проблем качка / музиканта?»
- «It's got the jocks, and the burnouts, and the nerds... The like.» – «Там є спортсмени, укурки, ботани... І так далі.»

Дане слово також тісно пов'язане саме з американською шкільною культурою, тому його переклад українською викликає труднощі через відсутність прямого еквівалента. У перекладах із серіалів слово «jock» перекладається як «качок» або «спортсмен», де перший варіант перекладу є більш стилістично наближеним до оригіналу, оскільки передає молодіжний сленговий характер слова та частково відтворює стереотипність образу. Використання ж слова «спортсмени» призводить до часткової нейтралізації сленгу через відсутність точного українського відповідника.

13) Kid

Даний сленг означає жартувати, дурити, в деяких випадках також містить легку жорстокість, іронію або зверхність, якщо ставляться до когось, як до малої дитини [52].

У серіалах переклади є функціонально адекватними, оскільки передають розмовний стиль, невимушеність спілкування та молодіжний характер слова.

Never Have I Ever: Kid – Приколюватися / Жартувати

- «Are you kidding?» – «Ти приколюєшся?»
- «Just kidding. We'll do something easier.» – «Жартую. Спробуймо щось полегше.»

Riverdale: Kid – Жартувати / Обманювати

- «I'm not kidding you, dude.» – «Я не жартую.»
- «Who are we kidding?» – «Кого ми обманюємо?»

Часто в перекладах використовується нейтралізація сленгу із застосуванням еквівалента «жартувати», але варіант «приколюватися» є найбільш вдалим, так як зберігається молодіжне забарвлення оригіналу. У цьому випадку перекладач застосовує стилістичну адаптацію, замінюючи англійський сленг українським розмовним відповідником зі схожим прагматичним ефектом. Український варіант перекладу «обманювати» містить не буквальный переклад, а функціональний, щоб зберегти основний зміст репліки і намір персонажу.

Дане слово також може бути іменником, яке означає людину, часто близьку або дитину.

Never Have I Ever: Kid – Пацан / Люба

- «I had this kid.» – «Був у мене пацан.»
- «Are you okay, kid?» – «Усе гаразд, любя?»

Загалом, переклад «пацан» передає невимушеність і соціальний контекст спілкування, а варіант «любя» дозволяє передати турботливий та ніжний тон репліки, використовуючи прагматичну адаптацію.

14) Make out

Дане дієслово означає цілуватися або пестити і використовується для опису романтичної та сексуальної взаємодії між двома людьми [63].

У наведених прикладах перекладач використовує відповідник «цілуватися», що є вдалим аналогом, хоча український аналог дещо пом'якшує інтенсивність висловлювання.

Never Have I Ever: Make out – Цілуватися

- «Let's go make out in your parents' room.» – «Ходімо цілуватися в кімнату батьків.»

Riverdale: Make out – Цілуватися

- «We made out. And then?» – «Ми цілувались. А потім?»

15) Mess up

Часто даний сленговий вираз означає потрапити в неприємну ситуацію, халепу через власні помилки або необережність. Дане словосполучення також має декілька варіантів перекладу в залежності від ситуації [47].

Never Have I Ever: Mess up – Збоченець

- «Yes. It was messed up.» – «Так. Збоченець.»

Riverdale: Mess up – Влипнути / Облажатись

- «We messed up.» – «Ми влипли.»
- «I'm messed up, Veronica...» – «Я облажався, Вероніко...»

Всі переклади вдало передають розмовний характер висловлювання та негативні наслідки дій персонажів. Слово «влипли» добре відтворює відчуття проблеми, провини або складної ситуації, характерної для оригіналу.

Дане слово також може бути іменником, яке вживається для характеристики людини, чия поведінка є проблемною або неприйнятною і не вписується в загальноприйнятні норми. Переклад «збоченець» переносить значення на конкретну особу й додає сильніше негативне та емоційне забарвлення, де

перекладач прагне посилити реакцію глядача й зробити репліку більш виразною в межах українського молодіжного мовлення. Якщо ж дивитися на англійський вираз, то мова про якусь особу навіть не йшла, навпаки, описувалася ситуація та її невдача. Тому в даному випадку переклад доволі проблемний і містить неточності, що кардинально змінюють контекст.

16) Nerd

Слово «nerd» означає особу з видатними здібностями чи інтелектом, часто використовується в негативних ситуаціях, наприклад, коли люди заздять даній людині. З іншого боку, це може означати людину, яка має низький соціальний статус у шкільному середовищі та сприймається як «непопулярна» [48].

В даних серіалах слово перекладається як «ботан», що є вданим аналогом, оскільки український молодіжний сленг також часто використовує цю сленгову одиницю на позначення надто старанного або соціально незграбного учня, що також передає зневажливий та іронічний тон висловлювання і негативну конотацію.

Never Have I Ever: Nerd – Ботан

- «I'd like a boyfriend, but not some nerd from one of AP classes.» – «Я дуже хочу мати бойфренда, але не якогось там ботана.»

Riverdale: Nerd – Ботан

- «It's got the jocks, and the burnouts, and the nerds... The like.» – «Там є спортсмени, укурки, ботани... І так далі.»

17) Pal

Слово «pal» є звертанням, яке означає «приятель», «друг», «товариш», але його емоційне забарвлення значною мірою залежить від інтонації та контексту. Воно може звучати дружньо, іронічно, поблажливо або навіть пасивно-агресивно [36].

Never Have I Ever: Pal – Чувач

- «I'm right next to you, pal.» – «Я ж тут, чуваче.»

Riverdale: Pal – Друг

- «Is there something you wanna tell me, pal?» – «Нічого не хочеш мені розповісти, друже?»»

У першому варіанті слово перекладено як «чувак», що є вдалою стилістичною адаптацією і також належить до сучасного українського молодіжного сленгу. В другому випадку використовується варіант «друже», що також є вдалим перекладом і навіть дозволяє передати приховану емоційну напругу або надмірну грубість.

18) Pissed

Дане слово використовується для позначення роздратування, гніву або обурення через дію або певну ситуацію [47].

Українські варіанти перекладу передають основний зміст, однак втрачають грубуватий емоційний відтінок оригіналу.

Never Have I Ever: Pissed – Бути злим / Зненависніми

- «My mom's super pissed at me, and now she won't make us any snacks.» – «Мама на мене дуже зла й не робитиме нам ласощів.»
- «Aren't your parents gonna be pissed you threw a huge party here?» – «Батьки не знавісніють через твою вечірку?»»

Riverdale: Pissed – Лютувати / Злитися

- «What? I'm pissed. Що таке?» – «Я лютую.»
- «Pissed that they had to leave 'cause of this project.» – «Зляться, що мусять піти через цей проект.»

Найбільш вдалим є переклад «лютую», оскільки він передає інтенсивність емоції та розмовний характер репліки. Труднощі перекладу з даним сленговим словом полягають у тому, що українська мова не завжди має прямий відповідник із таким самим рівнем емоційності, який звучав би природно в субтитрах або дубляжі.

19) Power couple

Дане словосполучення означає успішну, впливову та соціально привабливу пару, а переклади «ідеальна пара» та «взірцева пара» добре передають позитивне сприйняття стосунків, однак частково втрачають культурний компонент слова «power», який в англomовному середовищі асоціюється зі статусністю, популярністю та суспільним впливом [63].

Never Have I Ever : Power couple – Ідеальна пара

- «Everyone thinks Shira and I are this perfect power couple.» – «Усі вважають нас із Широю ідеальною парою.»

Riverdale: Power couple – Візірцева пара

- «I have this fantasy of us as a power couple...» – «Ми б могли стати візірцевою парою...»

Труднощі перекладу пов'язані з відсутністю в українській мові усталеного молодіжного відповідника, який би одночасно передавав і романтичний, і соціально-престижний аспект цього поняття.

20) Screw up

Даний сленгізм використовується у значенні зіпсувати або припустити помилки, але перекладається по-різному залежно від контексту [44].

Труднощі перекладу полягають у різному стилістичному забарвленні українських відповідників, так як деякі слова можуть звучати занадто грубо або, навпаки, надто літературно.

Never Have I Ever: Screw up – Зінсувати

- «But hey, good luck on your engagement...and don't screw it up, yeah?» – «Щастя тобі із заручинами і не зіпсуй усе, добре?»

Riverdale: Screw up – Облажались

- «Juggy, we screwed up. We all did.» – «Бе́ве, ми облажались. Усі.»

У «Never Have I Ever» використано нейтральніший варіант слова «не зіпсуй усе», що зберігає зміст, однак знижує рівень розмовності й емоційності і втрачається сленговий вираз. Водночас у серіалі «Riverdale» переклад «ми облажались» є значно

ближчим до молодіжного сленгу та вдало відтворює неформальний стиль персонажів.

21) Suck

Даний варіант сленгу має багато значень, в основному це позначення чогось огидного, жахливого або низької якості [35].

Труднощі перекладу полягають у багатозначності англійського дієслова «suck», яке може означати і загальну негативну оцінку, і невдачу в певній ситуації.

Never Have I Ever: Suck – Бути відстійним

- «I think we can all agree that last year sucked.» – «Погодьтеся, минулий рік був відстійним.»

Riverdale: Suck – Облажатись

- «Maybe try not sucking so much.» – «Може, постарайся облажатись не так сильно.»

Загалом, дані переклади є доволі вдалими, так як було підібрано функціональні відповідники. Однак у репліці «maybe try not sucking so much» перекладач використовує варіант «постарайся облажатись не так сильно», тобто англійський вислів оцінює людину як невдалу або нездатну, тоді як український акцентує увагу на конкретній помилці.

22) Sweetie

Слово «sweetie» використовується як дружнє звертання або звертання до людини в романтичні обставини або щоб полегшити спілкування між персонажами [30].

Головна проблема при перекладі даного слова лише те, що в англійській мові воно може вживатися як між близькими людьми, так і в побутовому дружньому спілкуванні, а в українській мові аналогічні звертання можуть звучати або надто інтимно або менш природно.

Never Have I Ever: Sweetie – Любий

- «Hey, sweetie. No time to talk.» – «Привіт, любий. Мушу бігти.»

Riverdale: Sweetie – Люба

- «Oh, but sweetie, all boys are like Jason Blossom.» – «Але, люба, усі схожі на Джейсона Блоссома»

Загалом, переклад виконаний із мінімальною нормалізацією, так як було використано український варіант із лагідним звертанням, різниця між перекладами лише в роді.

23) **What the hell**

Такий сленговий вираз використовується для вираження почуття незручності, негативних емоцій або здивування щодо чогось, часто його відносять до лайки або вульгаризмів. Такий вираз робить мову емоційно насиченою, хоча може вживатися як і нейтрально (Що ти кажеш?), так і з більшою інтенсивністю (Якого біса ти робиш?). Отже, такий вираз підсилює здивування або роздратування та часто використовується в розмовній мові [37, 42].

В українській мові часто використовується звуження значення, через використання родо-видових відносин «пекло» – «біс» – «чорт», що забезпечує переклад із збереженням контексту та емоційності.

Never Have I Ever : What the hell – Якого біса / Що за муйня / Якого дідька

- «What the hell?» – «Якого біса?»
- «You said you were just going to the bathroom. What the hell?» – «Ти сказала, що підеш у туалет. Що за муйня?»
- «What the hell? This is a clear violation of our pact.» – «Якого дідька? Ти порушуєш наш пакт.»

Riverdale: What the hell – Якого чорта

- «What the hell? Oh, my God!» – «Якого чорта? Боже!»

Загалом, варіативність перекладів, які можна побачити з прикладів, показує, що відбувається прагматична адаптація до конкретної сцени та персонажа, особливо з перекладом «що за муйня», який передає грубість і сильне емоційне напруження, але також містить цензуру. Інші переклади передають емоційне

забарвлення, але мають пом'якшені евфемістичні відповідники, так як в українській мові часто доводиться балансувати між збереженням емоційності та цензурними нормами українського телепростору.

24) Wreck

Дане слово означає руйнувати, розбивати, знищувати, як і фізично, так і словесно. Також це може означати перемогу в бійці, суперечці або спортивному змаганні. З іншого боку, дана сленгова одиниця також може використовуватися для опису стану сильної втоми, сп'яніння або емоційного виснаження [63].

Труднощі перекладу полягають у тому, що англійський сленг часто має ширше значення, ніж його українські відповідники.

Never Have I Ever: Wreck – Вбиту

- «Devi, if Paxton doesn't acknowledge you, I swear to you, I will wreck him.» – «Деві, якщо Пакстон не визнає тебе, присягаюся, я його вб'ю.»

Riverdale: Wreck – Катастрофа

- «That everyone thinks I'm a train wreck?» – «Що всі вважають мене катастрофою?»

У другому випадку «train wreck» перекладено як «катастрофа», що є вдалим функціональним відповідником. Тут перекладачеві вдалося передати переносне значення для людини, життя якої перебуває у хаотичному стані. Перший переклад ж функціонує як дієслово і означає знищити когось в сварці, що перекладено із збереженням конфліктної ситуації і часто використовується як елемент молодіжного мовлення. Загалом, метафора «train wreck» має яскраві культурні конотації, які не завжди можна повністю відтворити українською мовою.

3.4. Висновки до розділу 3

У результаті було створено словник, який має інтерактивний інтерфейс, де користувач може здійснювати пошук за англійськими або українськими словами, використовуючи підказки або фільтрацію за сферами вживання та емоційними

забарвленнями. Для слів, які мають альтернативні переклади, реалізовано окремі модальні вікна у яких відображаються додаткові варіанти перекладу та приклади їх використання. Таке рішення дозволяє краще простежити особливості функціонування сленгу в різних мовних ситуаціях і демонструє варіативність перекладацьких рішень.

Перевагою реалізованого словника є простота та гнучкість, так як для додавання нових сленгових одиниць треба внести нові записи до CSV-файлу та повторно запустити Python-скрипт, який автоматично створює оновлену HTML-сторінку. Публікація проєкту через GitHub Pages також дала змогу зробити словник доступним онлайн з будь-якого пристрою, завдяки чому словник можна використовувати як навчальний і довідковий ресурс, як для студентів, так і для перекладачів чи користувачів, які цікавляться особливостями англомовного молодіжного сленгу та перекладом їх на українську мову.

Попри це, проєкт має певні обмеження, оскільки словник є статичною HTML-сторінкою і не підтримує автоматичне додавання нових слів через веб-інтерфейс і потребує повторного запуску Python-скрипта для оновлення даних.

Під час аналізу сленгових одиниць, було виявлено, що перекладачі часто стикаються з необхідністю адаптації висловлювань до українського середовища. У деяких випадках вдається зберегти як значення, так і стилістичне забарвлення оригіналу, однак нерідко спостерігається часткова нейтралізація експресивності, спрощення значення або втрата окремих конотативних відтінків, що пов'язано як із різницею між мовними системами, так і з особливостями української перекладацької традиції та вимогами аудіовізуального перекладу.

Таким чином, переклад молодіжного сленгу потребує від перекладача не лише високого рівня володіння мовами, а й глибокого розуміння контексту, культури, соціальних особливостей та прагматичної функції конкретної сленгової одиниці.

ВИСНОВКИ

У результаті виконаного дослідження вдалося реалізувати всі поставлені завдання: опрацювання сутності поняття «сленг», яке включало ознайомлення із його стилістичними особливостями та функціями у кінематографічному дискурсі. При роботі з ним було встановлено, що він виконує ключову роль у створенні автентичної комунікації між персонажами, передачі емоційного стану та показує приналежність до певної соціальної групи та її унікальні характеристики. Особливу увагу було приділено питанням перекладу сленгових одиниць, зокрема способам їх адекватної передачі українською мовою з урахуванням комунікативного наміру, стилістичного навантаження та соціокультурного контексту.

Під час роботи із словником було створено таблиці із матеріалами для словника, які включають сленгові одиниці з їх українськими відповідниками із серіалів «Riverdale» (256 сленгових одиниць) та «Never Have I Ever» (211 сленгових одиниць). Сленгізми також розташовуються за алфавітним порядком в межах кожної серії та мають контексти їх вживання обома мовами. Крім того, було додатково розроблено таблицю з інформацією про серії серіалу, їх назву, кількість, імена сценаристів та авторів субтитрів. Паралельна робота із словником та цією таблицею показала закономірність, що склад сценаристів впливає на стиль мовлення персонажів, їх діалоги, сюжет загалом, особливо якщо вони змінювалися кожену серію, що призводило до поступового спаду сленгових одиниць.

В результаті роботи Python-скрипту було створено електронний словник молодіжного сленгу у форматі інтерактивного вебзастосунку до якого увійшло 367 сленгових одиниць. До структури словника входять англomовні сленгові одиниці, їх українські відповідники, тлумачення, тематична сфера вживання, емоційне забарвлення, а також приклади контексту англійською та українською мовами. До тематичних сфер було віднесено такі категорії, як повсякденні взаємини, романтичні та сексуальні стосунки, фізична діяльність, емоції, настрій, їжа, гроші,

наркотики, навчання, характеристика людини та захоплення. Емоційне забарвлення слів ж класифікується як нейтральне, жартівливе, іронічне, глузливе, грубе, зневажливе, зверхнє або вульгарне. Також було додано альтернативні переклади до деякої частини слів із відповідними прикладами вживання, що дозволяє продемонструвати варіативність перекладу молодіжного сленгу залежно від ситуації, контексту та прагматичного навантаження висловлювання.

У межах дослідження також було розроблено Python-скрипт, який дозволив обробити текст субтитрів та автоматично визначити спільні слова для аналізованих серіалів та в подальшому їх проаналізувати. У результаті, створений список англomовних сленгових слів у серіалі показав, що більшість з них вживаються для звернення до друзів, вираження емоцій або оцінки ситуації. У ході порівняльного аналізу українського перекладу з оригіналом також було виявлено, як успішні приклади перекладу, так і проблемні моменти, які виникали через відсутність еквівалентних відповідників, культурні розбіжності, що призводили до стилістичної невідповідності та зниження експресивності. Особливі труднощі виникали при перекладі для слів із багатозначністю або прихованими конотаціями, одиниць, пов'язаних із культурними реаліями американського молодіжного середовища, образливих або емоційно забарвлених висловів, гри слів та каламбурів. Попри це, у багатьох випадках український переклад передавав основний зміст висловлювання, однак частково втрачав експресивність, гумористичний ефект або соціальний підтекст оригіналу.

Отже, створення перекладного словника сленгових одиниць є важливим кроком у вивченні та розвитку наукових досліджень у сфері прикладної лінгвістики та перекладознавства, а також має значний практичний потенціал для вдосконалення методів перекладу та оновлення словників новою інформацією, яка містить актуальні варіанти перекладу сленгу. Такий словник не лише фіксує мовні явища, а й надає інструмент для аналізу семантичних, прагматичних і стилістичних характеристик сленгових одиниць, їхньої функції у мовленні персонажів, а також

засобів перекладу цих одиниць українською мовою. Він є актуальним, оскільки в сучасній науці бракує джерел, присвячених сучасному сленгу, а зважаючи на стрімку зміну мовних тенденцій, особливо серед молоді, регулярне оновлення матеріалу є необхідним для підтримки значущості лінгвістичних досліджень.

Подальша робота над словником може бути важливою через розробку інноваційних підходів при перекладі, з огляду на загальну потребу в оновленні лінгвістичних ресурсів, зокрема тих, що стосуються сучасного розмовного мовлення. Розширення словника та його постійне оновлення дасть змогу підтримувати бази даних у актуальному стані, покращити машинний переклад для кращої передачі контексту розмовної мови, зберігаючи природність і стиль оригіналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багацька О. В., Посна А.С. Класифікація сучасного американського сленгу та підходи до його перекладу. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія*. Вип. 3. С. 18–23.
2. Байтерякова Н. Ю., Безсонова В. А. Особливості передачі жаргонізмів і просторіччя при дублюванні англomовних кінокомедій (на прикладі серіалу «Бруклін 9-9»). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2022. Вип. 33 (72). С. 102–107.
3. Бондаренко К. Співвідношення сленгової лексики української та англійської мов: лексикографічний та перекладацький аспекти. *Наукові записки. Серія: філологічні науки (мовознавство)*. 2009. Вип. 81 (3). С. 141–146.
4. Бровко К., А. Функціональний аспект англійського мережевого сленгу, присвяченого тренду «мукбанг». *Collection of scientific papers "New Philology"*. 2024. Вип. 93. С. 35-41.
5. Велика, А. М. Еволюція англomовного молодіжного сленгу: соціолінгвістичний підхід. *Вчені записки Таврійського національного університету імені ВІ Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2026. Вип. 37 (1). С. 153-157.
6. Герус, О. С., and А. В. Кулик. "Особливості функціонування евфемізмів та сленгізмів у сучасному англomовному дискурсі." *Вчені записки Таврійського національного університету імені ВІ Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2018. № 4. С. 31-36.
7. Гордієнко, Н. Г. Мікроструктурні параметри в словниках жаргонної лексики. *Лінгвістичні дослідження*. 2018. Вип. 32. С. 3-7.
8. Грабовий П. М. Український молодіжний сленг як лінгвокультурний феномен. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського*. 2010. Вип. 11. С. 34–38.

9. Дзюбишина-Мельник Н.Я. Сучасний жаргон і сучасне розмовне мовлення. *Наукові записки НАУКМА. Серія: Філологія*. 2002. Т. 20. С. 14–18.
10. Добровольська А. Ю., Сегін Л. В. Особливості функціонування сленгу в американському кіно тексті (на матеріалі серіалу «Теорія великого вибуху»). *Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету*. 2016. Вип. 8. С. 117–120.
11. Дорда В. Співвідношення студентського сленгу з загальним та спеціальним сленгом. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Філологічні науки*. 2009. Вип. 81 (1). С. 329–333.
12. Заводна Л. Сучасний погляд на молодіжний сленг. *Нова педагогічна думка*. 2014. №. 1. С. 52–55.
13. Караученко П.І., Карпюк В.А. Структурно-функціональні особливості молодіжного сленгу в сучасному німецькомовному медіапросторі. *День філолога на факультеті іноземних мов: збірник матеріалів науково*. 2023. 38 с.
14. Кобякова І. К., Романченко Ю. О. Особливості та приклади використання молодіжного сленгу. *The 5th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life”*. Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom, 2021. 894 с.
15. Ковальчук Ю. А. Сленг як соціокультурний феномен. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація»*. 2020. № 1. С. 210–215.
16. Матвійчук, Т. П. Молодіжний сленг у сучасному українському комунікативному просторі: соціокультурний вимір. *Філологічні студії*. 2025. Вип. 42 (1). С. 56–60.
17. Науменко Л. М. Молодіжний сленг – реалії сьогодення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2013. №. 34. С. 227–230.

18. Низенко Я., Григоренко Н. Основні труднощі адекватного перекладу нестандартної лексики англійської мови. URL: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2012/Philologia/6_111668.doc.htm (дата звернення: 09.05.2026).
19. Панченко, О. І. Лексико-семантична класифікація англійського молодіжного сленгу. *Вчені записки ТНУ ім. В. Вернадського. Серія Філологія. Журналістика*. 2021. Вип. 32 (71). С. 190-194.
20. Полянська Д. В. Американський сленг як проблема перекладу в художній літературі та кіно. *Science, Research, Development*. 2018. № 11. С. 23–27.
21. Попівщя, В. В. Функціональний аспект комп'ютерного сленгу словникового складу сучасної англійської мови. *Мови та літератури у полікультурному суспільстві: матеріали*. 2016. 217 с.
22. Пушкар Т. М., Гендега Л. О. Специфіка перекладу сленгізмів у кіно (на основі молодіжного серіалу «Як я зустрів вашу маму») Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблеми перекладу : зб. наук. пр. / за заг. ред. М. В. Полховської, Н. Д. Борисенко, С. А. Вискушенка. Житомир, 2024. С. 79-81.
23. Словник новітніх англізмів / уклад. Лесь Белей, Аліна Гончаренко, Марина Ківу, Ірина Олександрук. К.: Наукова думка, 2022. 320 с.
24. Словник сучасного українського сленгу / упоряд. Т. М. Кондратюк. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.
25. Словник української мови: у 11 т. / редкол.: І. К. Білодід та ін. Київ: Наукова думка, 1970–1980. Т. 9: С / ред. тому: І. С. Назарова та ін. 1978. 916 с.
26. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг : Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
27. Старко В. Дефініювання словника й моделі категоризації. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2013. Вип. 17. С. 101-106.

28. Степанюк, Н. В. Функціонування американського сленгу в сучасній англомовній пресі. 2025. Вип. 41 (2). С 134–139.
29. Шапочка К. А. Загальний і спеціальний сленг у системі субстандартної лексики. *Обрії сучасної лінгвістики*. 2013. Вип. 4. С. 108–114.
30. Abidin Z. The analysis of slang words used in “The Boss Baby” movie script. *Indonesian Journal of Multidisciplinary Science*. 2021. Vol. 1. P. 79-92.
31. Aileen, I. Slang words used by teenagers in their daily life while texting with their friends. *Kata Kita: Journal of Language, Literature, and Teaching*. 2025. Vol.13, No 1. P. 117–121.
32. Allen I. L. *The City in Slang: New York Life and Popular Speech*. New York : Oxford University Press, 1993. 320 p.
33. Bahar, Aulia Aldilah, et al. Youth slang as a reflection of social identity in teenage communities. *Variable Research Journal*. 2025. Vol. 2, No. 1. P. 186-194.
34. Bowes J. P. Teenage labelling: Are you a jock or a freak?. 1983. P. 7-10.
35. Butters R. R. We didn't realize that lite beer was supposed to suck!: The Putative Vulgarity of "X sucks" in American English. *Dictionaries: Journal of the Dictionary Society of North America*. 2001. Vol. 22, No 1. P. 130-144.
36. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org> (дата звернення: 05.05.2026).
37. Chanthong P., Kaowiwattanakul S. A Study of Strategies for Translating English Idioms in Subtitles from Riverdale Series into Thai. *World Journal of English Language*. 2024. Vol. 14, No. 3. 231 p.
38. Coffey S. J. Offensive items, and less offensive alternatives, in English monolingual learners' dictionaries. *Proceedings of the XIV Euralex International Congress*. Fryske Akademy, 2010. P. 1270-1281.
39. Faino Dictionary. URL: <https://fainodictionary.com> (дата звернення: 10.05.2026).
40. FlippGen. URL: <https://www.flippgen.com> (дата звернення: 10.05.2026).

41. Green J. *The Vulgar Tongue: Green's History of Slang*. New York : Oxford University Press, 2015. 419 p.
42. Hugou, V. The WHX construction (what the hell...?) and intensity: A corpus-based study. *Lexis, Journal in English Lexicology*. 2017. Vol. 10. P. 1–30.
43. Kartina A., Maulani Pangestuc A. H. Slang Words of the Main Character in *Deadpool 2* Movie Directed by David Leitch. *Jurnal Bahasa Asing*. 2018. Vol. 14. 63 p.
44. Longman Dictionary. URL: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/screw-up> (дата звернення: 10.05.2026).
45. Łukasik, M. Defining the entry unit in a dictionary of non-standard professional vocabulary. *Polylogue. Neophilological Studies*. 2017. Vol. 7. P. 301-314.
46. McMillan, L. Mixed Messages: Slut Shaming in *Mean Girls* and *Easy A*. *Peitho Journal*. 2017. Vol. 20, No. 1. P. 85-99.
47. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/mess%20up> (дата звернення: 05.05.2026).
48. Muhartoyo M., Wijaya B. S. The use of English slang words in informal communication among 8th semester students of English Department in Binus University. *Humaniora*. 2014. Vol. 5, No. 1. P. 197-209.
49. Napitupulu R., Simamora N. J., Sitinjak V. N. Slang words in Madison Beer's selected song lyrics. *Metholanguage Journal: Language Teaching and Learning, Linguistics and Literature*. 2024. Vol. 9, No. 2. P. 1–10.
50. Nugraha I. W. A., Sulatra I. K. Slang words found on “To All the Boys Always and Forever” movie. *Yavana Bhāshā: Journal of English Language Education*. 2023. Vol. 6. Issue 1. P. 11–20.
51. Nunnally, T. E. Glossing the folk: A review of selected lexical research into American slang and Americanisms. *American speech*. 2001. Vol. 76, No. 2. P. 158-176.
52. Oberndorf C. P. Kidding – a Form of Humour. *The International Journal of Psycho-Analysis*. 1932. Vol. 13. P. 479 – 480.

53. OpenSubtitles. База субтитрів до фільмів та серіалів. Серіал «*Never Have I Ever*». URL: <https://www.opensubtitles.com/en/tvshows/2020-never-have-i-ever> (дата звернення: 04.05.2026).
54. OpenSubtitles. База субтитрів до фільмів та серіалів. Серіал «*Riverdale*». URL: <https://www.opensubtitles.com/en/tvshows/2016-riverdale> (дата звернення: 01.04.2025).
55. Partridge E. *Slang Today and Yesterday*. 4th ed. London : Routledge & Kegan Paul, 1972. 476 p.
56. Pratama F.G., Wiyaka, Prastikawati E. F. Word formation analysis found in English slangs used by Justin Bieber on Instagram. *ELTALL. (English language teaching, applied linguistics and Literature)*. 2021. Vol. 2, No. 2. P. 71–80.
57. Puşnei, Irina. The sociolinguistic aspect of slang translatability in film subtitling: case study “the godfather”. *Analele Ştiinţifice ale Universităţii de Stat “Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul*. 2014. Vol. 10. P. 75-79.
58. Rahman O. S., Sobarna C., Sujatna E. T. S., Indriyani L. M. Semantic shift of English internet slangs used in social media: morphosemantic analysis. *Research and Innovation in Language Learning*. 2022. Vol. 5, No. 1. P. 79–92.
59. Renouf A., Kehoe A. *The changing face of corpus linguistics*. Amsterdam: Rodopi, 2006. Vol. 55. 391 p.
60. Rittmayer, Allison M. Translation and Film: Slang, Dialects, Accents and Multiple Languages. 2009. *Translation: Comparative Perspectives*. 2009. Vol. 3. P. 1–12.
61. SlangZone. URL: <https://www.slangzone.net/> (дата звернення: 10.05.2026).
62. Smith, Rachel E. Urban dictionary: youth slang and the redefining of definition: What's up with meep and other words in the Urban Dictionary. *English Today*. 2011. Vol. 2, No. 4. P. 43-48.
63. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернення: 10.05.2026).

64. Vaniutina S. The use of slang in the modern spoken English. Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу : зб. тез доп. VIII Всеукр. наук.-практ. конф. м. Київ, 2023. С. 250-252.
65. Widyareka, R., & Hikmaharyanti, P. D. A. (2024). A Study of Slang Words in the Album of “My World 2.0” by Justin Bieber. *ELYSIAN Journal: English Literature, Linguistics and Translation Studies*. 2024. Vol. 4, No. 2. P. 144–153.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця із інформацією про серії

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1OY4fhj8BORGjAu8dq2OyLIX32RimUFhqDegljvrlzY/edit?gid=1468499970#gid=1468499970>

Додаток 2

Таблиця із сленговими словами із серіалу «Рівердейл»

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1QY4fhj8BORGjAu8dq2QyLIX32RimUFhqDe_g1jvIrLzY/edit?gid=362537974#gid=362537974

Додаток 3

Таблиця із сленговими словами із серіалу «Я ніколи не»

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1QY4fhj8BORGjAu8dq2QyLIX32RimUFhqDeg1jvLrLzY/edit?gid=918787240#gid=918787240>

Додаток 4

Таблиця для електронного словника

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1OY4fhj8BORGjAu8dq2OyLIX32RimUFhqDe-gljvIrLzY/edit?gid=1338122413#gid=1338122413>

Додаток 5

Посилання на електронний словник молодіжного сленгу

<https://annetvv.github.io/slang-dictionary/>

Додаток 6

Посилання на код для паралельного виведення субтитрів

<https://github.com/AnnetVv/slang-dictionary/blob/main/subtitles.py>

Посилання на код для реалізації електронного словника

<https://github.com/AnnetVv/slang-dictionary/blob/main/main.py>

Додаток 8

Посилання на код для пошуку спільних слів в серіалах

<https://github.com/AnnetVv/slang-dictionary/blob/main/search.py>

Додаток 9

Таблиця зі спільними словами із серіалів “Рівердейл” та ”Я ніколи не”

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1QY4fhj8BORGjAu8dq2QyLIX32RimUFhqDe-gljvLrLzY/edit?gid=1728189242#gid=1728189242>